

Kanada Magyar Újság
Kanada és az egész
világban legelterjedtebb
vasárnapos magyar lapja.
Működik: szombaton
Előfizetői ára \$3.00
Külföldi előfizetői ára \$4.00
Szerkesztőség, kiadóiroda
és nyomda:
Winnipeg, Man.
296 1/2 Main Street

Kanada Magyar Újság

Főszerkesztő: HORDÓSY IVAN Editor

Canadian
Hungarian News
Kanada Magyar Újság
is the leading Hungarian
Newspaper with the largest
circulation in the British
Empire.
Issued every Saturday
Subscription Price
In Canada \$3.00
In foreign countries \$4.00
Office and printing plant
296 1/2 Main Street
Winnipeg, Man.

VOL V. EVFOLYAM WINNIPEG, MAN., 1928. SZOMBAT SZEPTEMBER 29 NO. 40. SZAM.

Kanadában fogták el a halálfarm gyilkosait

TAGADNAK A RÉMES GYILKOSSÁG BÜNÖSEI — MIERT ÖLT NORTHOTTNE ES FIA?

A hárs kaliforniai halálfarm főbűnösét, Mrs. Northcott-ot és fiát Kanadában elfogták. A bűnös asszonyt Calgaryban, míg fiát, Gordon Northcott-ot Okanagan Landingben, B. C.-ban tartóztatták le. Egyelőre úgy az anya mint a fia tagadják a halálfarmon elkövetett borzalmas gyilkosságokat, a jelek azonban mindinkább bizonyítják Northcottné és fia bűnöségét és a rendőri vizsgálat állandóan szorosabbá teszi a hurkot a két főbűnös nyaka körül. Gordon Northcott követeli, hogy úgy őt, mint anyját adják át az amerikai hatóságoknak.

A halálfarm borzalmas története a következő:

A kaliforniai Riverside közelében lévő farmon Stewart Northcott 21 éves suhanc az áldozatul kiszemelt iskolás fiúkat először heteken keresztül kínosta és verte, aztán pedig élve darabokra koncolta.

Az áldozatok a következők voltak: a 9 éves Walter Collins, a 12 éves L. Winslow, ennek 10 éves Nelson fiére Pomona-ból és egy ismeretlen mexikói fiúcska.

A feljelentést tevő Sanford Clark elmondta a rendőrségen, hogy két év előtt rabolta el őt is Kanadából a fia tal Northcott. Először a mexikói fia került sorra. Egy hétig tartó kínzás előzte meg a gyilkosságot. Aztán a Collins-fiu következett. A spanyol inkvizíció kegyetlenségére ráleltélő módon kínosította Northcott a Collins gyereket, aztán felkoncolta. A Winslow testvérek meggyilkolására testi fenyítéssel és lelki kényszerrel bírta rá Northcott a Clark-fiút. Báltát nyomott a kezébe és addig nem távoztott mellőle, amíg fel nem darabolta őket.

A legjobb tudomás szerint az utolsó rablást május 16-án követte el a tettes. Akkor kerítette hatalmába a Winslow fiúkat.

is csak a véletlennek köszönhetik életüket John McKay, a hajó kapitánya hajmerező történeteket beszél a tutajon eltöltött napokról. A hidegtől, jégesőtől és a félelemtől úgy szenvedtek, hogy teljes apátiával várták a halálukat. A szegény öt ember végtagjai félig meg voltak fagyva, amikor

KÉTSZÁZ EMBER BORZALMAS PUSZTULÁSA A SPANYOL FŐVÁROSBAN

UTOLSÓ HIREINK LAPZARTA ELŐTT

MADRID, szeptember 25. — A spanyol főváros egyik legrégibb színházában, a Novedades-ban tegnap éjjel az előadás alatt tűz ütött ki, amelyben a nézőközönség közül mintegy kétszázan halálukat lelték.

ELSTOW, Sask. — Egy férfi és egy nő, akik egy automobilban husz mérföldes sebességgel hajtottak a Canadian Pacific állomás felé kocsijukkal belehajtották a társaság egyik tehervonatába. Mindketten azonnal szörnyen haltak.

THE PAS, Man. szeptember 25. — Az újonnan épült Hudson Bay vonalat, amely 67 mérföldes távolságon teljesen elkészült, szombat délután hivatalosan felavatták. Az ünnepségeken részt vett John Bracken, Manitoba miniszterelnöke, aki egy arany szög beverésével jelezte, hogy a vonalépítés munkája teljesen befejeződött.

E. A. Godfray, a híres kanadai pilótát, aki a múlt hét elején Vancouverből Ottawa felé légi útra indult és akinek hollétét napokon keresztül senki sem tudta, Garcajou mellett, Peace River városától mintegy 100 mérföldnyire megtalálták. A repülőgép teljesen tönkrement. Godfrey kisebb sérüléseket szenvedett.

COCHRANE, Alta. szeptember 25. — A városban lévő Anderson Block tegnap éjjel kigyulladt és a tűz oly gyorsan terjedt tovább, hogy az egész város elpusztulásától tartanak. A Calgary tűzoltóság teljes felkészültséggel vonult ki a veszedelem elhárítására.

R. B. Bennett, a kanadai konzervatív párt vezetője Calgaryból Winnipegre érkezett, hogy a városban egy hétre szóló politikai programját megkezdje.

a National Guardot. Állítólag sem a megállapítás, hol a legnagyobb a kormányzó, sem a hatóságok nem tudták megjelölni a megfelelő lépéseket tenni, hogy

Továbbtart a sztrájk az albertai bányavidéken

DRUMHELLER, ALTA, szeptember 22. — Az úgynevezett Wayne sztrájkolókhoz a négy bányatulajdonos ultimátumot intézett, amelyben felszólította őket, hogy két héten belül álljanak ismét munkába, egyébként a tonnáknént ígért négycentnyi előleget azonnal beszüntetik. Ugyanakkor feladították a sztrájkolókat, akik a társaság házában laknak, hogy a házból azonnal fizessek ki, egyébként azonnal felmondás következik. A sztrájkolókat szilárdan kitartanak követeléseik mellett és a munka áll a Wayne bánya területeken mindenütt, kivéve az Excelesior bányát, ahol a munkások a Union tagjai.

A Drumheller területén a bányászok a birodalmi munkaügyi kormánytól egyeztető bizottság kiküldetését kérték, ezt azonban a minisztérium megtagadta, miután szerinte nem lehet a United Miners által felállított követeléseket teljesíteni.

Hír szerint a Drumheller és Midland bányák rekordmennyiségű termelést értek el, hogy azokat a rendelkezéseket, melyeket a Wayne bányához küldöttek, át fogják tenni Drumhellerbe. Az előző nagy fizetési nap az idejében szombaton volt.

Ugyanakkor az egyesületből Springfieldről jelentik, hogy több, mint kétezer illinoisi bányász sztrájkra lépett, mert nem akarta elfogadni az új chicagói megegyezést, amely a napi munkabért 7.50-ről 6.10-re szorította le.

A csehek lefoglalták a prágai magyar követség palotáját

PRAGA, szeptember 25. — A cseh kormány legutóbbi októberi cselekedete, ami egyrészt teljesen jellemző erre az igaz balkáni adminisztrációra, másrészt pedig mely felelősséget váltott ki a diplomáciai körökben.

A kormány rendeletére lefoglalták a magyar követségnek a palotáját, lepecsételték és kijelentették, hogy a házat átveszik és fogják adni.

A különös megdöbbentő és a diplomáciai történetben eddig soha nem hallott esetben az előzménye az, hogy körülbelül egy évtizeddel ezelőtt a hágal döntő bíróság megígérte Csehszlovákiának azt harmincezer dollárt, amivel a magyarok állítólag tartoztak. A pénz azonban Csehszlovákiára még mindig nem tudta felvenni. A magyarok állandóan hangoztatták, hogy ez olyan sok pénz, amelyet a követség magánpénztárából nem lehet kifizetni és így várják, míg a magyar pénzügyminisztérium átírta megérkezni.

A cseh kormány azonban kijelentette, hogy most már nem hajlandó tovább várni és lefoglalta a követség palotáját.

A cseh kormány azonban kijelentette, hogy most már nem hajlandó tovább várni és lefoglalta a követség palotáját.

A cseh kormány azonban kijelentette, hogy most már nem hajlandó tovább várni és lefoglalta a követség palotáját.

A C. P. R. MEGVETTE ALBERTA VASUTAIT

— ESZAKON A NEMZETI VASUTAK ÉPÍTENEK

EDMONTON, szeptember 25. — NEMCSAK ALBERTA-TARTOMÁNY, DE EGÉSZ KANADA KÖZVELEMENYERÉ A LEGNAGYOBB SZENZACIÓ EREJÉVEL HATOTT ANNAK A HIRNEK KIPATTANÁSA, HOGY A CANADIAN PACIFIC TÁRSASÁG 26 MILLIÓ DOLLÁRRAL MEGVEZSI AZ ALBERTAI TARTOMÁNYI KORMÁNY BIRTOKÁBAN LEVŐ UGYNEVEZETT E. B. & S. C. TOVÁBBA A CENTRAL CANADA, A AZ ALBERTA A GREAT WATERWAYS-VONALAKAT.

A TARTOMÁNYI KORMÁNY TÖBB NAGY ELŐNYT REMEL ABOL, HOGY A VONALAKAT ATADJA A TÁRSASÁGNAK, ELŐSORBAN AZT, HOGY AZ ÖZLET LETREJÖTTÉ FÉSZABADITJA A TARTOMÁNYI KÖRÜLBELÜL EGYMILLIÓ DOLLÁRNYI TEHERTŐL, MELYET A VASUTVONAL FENNTARTÁSÁRA FORDÍTOTTAK, MASRESZT A CANADIAN PACIFIC KÖRÜLBELÜL 100 MÉRFOLD HOZZÁVALÓ VONALAT ÉPIT A PEACE RIVER VIDÉKRE.

A CANADIAN PACIFIC LEGUTÓBBI ELJÁRÁSTERESÉVEL MÁR NEM TÁRSZELTEK ES A JELENLEGI SZERZŐDÉS HOSSZAS TÁRGYALGON-EREDMÉNYEKÉPEK HÖZTAK LETRE.

A CANADIAN PACIFIC A MÁSIK NAGY KANADAI VASUTTÁRSASÁGVAL A CANADIAN NATIONAL AL UGY-EGYEZETT MEG, HOGY-W O TARTOMÁNY ÉSZAKI TERÜLETEINEK VASUTI BEHALOZASAT A CANADIAN NATIONAL VENNE AT ES A CANADIAN NATIONAL E TEKINTETBEN EZ EV VÉGRIG FOGJA A DÖNTÉ SZÖT KIMONDANI.

Nyolcszáz emberéletet követelt a floridai pusztulás

HETVENMILLIÓ DOLLAR KÁRT TETT A VIHAR — JÁRVÁNY KITÖRÉSÉTŐL FELNEK —

West Palm Beach, Florida szept. 22. — Az amerikai vöröskereszt hivatalos megállapításai szerint ma már bizonyos, hogy a floridai borzalmas viharoknak két nyolcszáz emberéletet követelt áldozatát. A viharok 40-70 millió dollárra becsülik az elpusztított területeken rettenetes állapotok urakodnak, a holttestek nagyszámát még nem temették el és ennek folytán félt, hogy járvány fog kitörni a lakosság között. Az amerikai hatóságok lássanak dolgozni a pusztított államokban és az elpusztított területek higiénizálásának helyreállítására.

A vihar Miami és West Palm Beach között csapott a floridai partokra és körülbelül kétszáz mérföldes körzetben halálos támadás és St. Petersburgon túl útszerte a mexikói tengerre jutott fel a hirtelen Georgeia állam felé szökött. A georgiai Atlanta térségben a nap folyamán már kétszáz halálra vezetett az éjszakai vihar, a tetőpontját csak a késő esti órákban érték el.

West Palm Beach és környékéről minden közlekedés megszűnt, mert a vihar az összes telefon és távíró vezetékét elszakította, kárelőket mint a pökhöt ragadt magával, az összes közlekedés megakadt, megromlott az ország minden részén a romok között és eszt kirendelték

December 5-én megszűnik a hajózás a Nagy Tavakon

BORZALMAS KATASZTRÓFA A LAKE HURONON — A LEGTOBB SZERENCSETLENSÉG DECEMBER ELEJÉN TÖRTÉNIK —

OTTAWA, szeptember 25. — A tengerészeti minisztérium hosszas tárgyalások után elhatározta, hogy a hajózást a Nagy Tavakon december 5-én beállítja. Az addig tartó időszak a pasztoralai szerint ugyancsak legrosszabarcéltségek december 6-15-ike között történt. Így például a tavalyi évben az "Agave" nevű hajó december 6-án az "Altuda" december 9-én pusztult el, míg a "Thomas Britt" és a "Brookton" nevű hajók csak a legnagyobb erőmegevezítés árán tudták a jégen átvágni megmenekülni. Hasonló hajók szerencsétlenségek történtek még a következő napokban is, ezek közül a legveszélyesebb a "Kamloops" hajó volt, amely teljes legénységével együtt elpusztult.

A minisztérium a fentiek tekintetbe vételével rendeletileg intézkedett, hogy semmilyen gabonaszállítás hajó december 5-én túl az Port Arthur és pedig Fort Williamot ne hagyhaszn el.

OWEN SOUND, Ont. szeptember 25. — A múlt szombaton rettenetes hajókatasztrófa történt a Lake Huronon, Griffith Island közelében. A Nanasco nevű teherhajó megmenekült és azonnal elsüllyedt. A Manitoba nevű teherhajó megkötött ki és partra tette a Nanasco. Itt életben maradt utasait, akik napokig bányódtak a viharos tengeren, amíg a Manitoba őrsége megvilágította őket. 18 ember vesztette életét. Az életben maradtak között van a Nanasco-kapitánya, John McKay, a hajó első hadnagyja, Osborne Long, a hajó egyik főújsá és egy utas. Az hajó elsőnöve Tom McCuthen. A hajó a tutajon halt meg, amin az életben maradt öt ember torpedó monedák. A Nanasco szombaton a végtengerbe, hogy könnyíték a tutaj terhet. A Nanasco szombaton a végtengerbe szállított. A szerencsétlenség egész váratlanul történt az életben maradtak szerint, monedák, vagy menekülésre gondolni se lehetett. Ok

AMERIKA LELKE

IRTA: REV. L. D. MOSONYI, BUFFALO, N. Y.

II. KÖZLEMÉNY

Az amerikai munkásszervezetek Amerika sajátos jellegét és intézményeit mindig nagyra értékelték és pártolták. Ellentétben a külföldi beszállító felforgató tanokkal. Ez által tudtuk elkerülni a külföldi társadalmi és gazdasági válságait. Munkás szakszervezetünk mindig készséggel karolták fel az ipari termelés javított módszereit. A termelés megjavításának és a költségek megtakarításának előnyeit maguk is élvezték fizetés javítás alakjában.

Az amerikai munkaadók mindjobban átlátják, hogy a gyakorlatilag legmagasabb munkabér a fogyasztás és jólét növelésének módja. Az amerikai munkások is mindjobban átlátják, hogy a gépek, az erőfejlesztés és ügyesség legteljesebb alkalmazása a módja, hogy leszállítsák a termelés költségeit és végül minél magasabb tényleges bért érjenek el.

Az amerikai munkás ma kétszer, háromszor annyi életet vásárolhat munkabéré fejében, mint Európa bármely munkása. Valamikor munkásaink számára tele ételés fizetést kívántunk. Ma ezt messze túlhaladtuk. Ma nagyobb kényelmet és életnek több örömet kívánjuk számukra.

A háború miatt felfüggesztett közmunkákat meg kell indítani. Pazarlás minden, mely a tengerbe ömlik, anélkül, hogy gazdaságilag kihasználtuk volna.

A gazdasági életnek három nagy tényezője van: a tőke, a munka és a termelés szervezése. E három tényezőnek összhangzatos működése biztosítja a gazdasági haladást. Mind a három tényezőnek haladni és erősödni kell. A tőke gazdagodásával, a termelés fokozásával kárhozta a munkásoknak is kell jólétben és művelődésben gyarapodni. Csak a gyenge és szervezeten termelés fél a munkások haladásától. Amerika teljes szabad utat enged a munkások haladásának.

Az értelmes és szakképzett munkás aránylagosan sokkal többet termel, mint amennyi fogyasztást munkabérében magának igényel. Tehát minden a rendelkezésre álló munkaerő foglalkoztatásán, érvényesítésén múlik.

Amerika a prohibíció által öntudatosan vállalt magára egy nagy társadalmi kísérletet, mely indító okában nemes, céljában messzenyúló. Keresztül kell vinni minden vonatkozásban. Amerika a prohibíciót, mint alkotmány módosítást felvette alkotmányának alapvető törvényei közé.

A mindenkor elnök esküt tesz az alkotmány védelmére, tehát nem foglalhat állást egy alkotmányos alaptörvény ellen. Nyilvánvalóan a visszaélések, de ezeket a törvény szigorú végrehajtásával kell letörni. A törvényt nem szabad kijátszani, a végrehajtás módosításával.

A polgárok előtt nyitva van az alkotmány módosításának törvényes útja. De a két nagy politikai párt ezt nem vette fel programjába.

A szesztilalomnak Amerikában már a háború előtt volt talaja. Sok család, sok egyházi és társadalmi vezető vallotta ezt, sőt helyenként rendelettel meg is valósították. A háború lelki hangulata adta az utolsó lökést. Az amerikai korcsmáknak, a szalonoknak hatalmát akarták a politikusok és társadalmi vezetők megtörni.

A KRISTÁLYKIGYÓ

IRTA: FARKAS ISTVAN

A pipák kék füstje vigan karikázott a dolgozószoba mennyezete felé és a férfiak előtt álló kerek asztal sima, fekete lapja megvillant a kívülről becsillogó ivilámpa fényében. A külső ablaktáblán gyöngyözve pergett a kövér tavaszi esőcseppek. A három férfi (akik közül az egyik én voltam), némán ült a sötétben a puha, süppedő károscsekkben és mindegyiknek ott járt az esze a tengeren, ahonnan nemrégiben jöttek meg és ahol most bizonyára nagy viharok járnak... a tengeren és a sivatagban és az őserdőkben, ahol egymástól el nem válna, évekig hajmeresztő kalandokat éltek át és most azokat pihenik ki.

A hatalmas fekete íróasztalon csillogó üvegen pihent valami egészen különleges állat. Olyan volt, mint egy karcsutes tü pikkelyes kigyó; gombolyagba tekerődve, villogott-csillogott a villanyfényben és szinte visszatükrözte testéről az ucca forgatagát. Ez a kigyó az üvegben Haggard kapitány régi szabadsága, ott áll évek óta mozdulatlanul és sserinte — nem is fog megmozdulni hosszú évszázadokig. Romlatlan teste nem spiritusban fekszik, hanem csak az üvegben, amelyből kiszivattyúzták a levegőt. Dugaszdag tulajdonosa egy óriás, mint a legdrágább kincsét, melyhez hozzányúlani nem szabad.

Ezzel a kigyóval azonban akkor, mikor együtt ültünk Haggard dolgozószobájában akkor este pipázás és teaivás közben megtörtént egy nem várt eset.

Azon az estén ugyanis a kigyó megmozdult! Amint az uccán, közvetlenül ablakunk előtt álló ivilámpa szinte átvilágította a testét és véletlenül odapillantottam, láttam, hogy a kristálykigyó megmozdul, álmosan és lassan oldani kezdi összemerevedett gyűrűit, nőni kezd, úgy, hogy alig fér el az üvegben. Folyton nagyobb és nagyobb lett, betöltötte az üveget és...

— Kapitány, nézd csak... nézd... eleven a kigyó! — kiáltottam. Haggard azonnal odanézett és még a félhomályban is láttam, hogy halotthalvány lett. A kis kerek asztalon álló miniatűr talpas pohár után akart nyulni, de hallatlan izgalomban leverte és a pohár a padlón ezer darabra tört. Valószínűtlenül sok, számtalan darabra, mint azt másnap reggel megállapítottuk.

— Fiúk... a kigyó él... írgalmas Isten, ha igaz, amit az írósk mondanak...

Allig lehetett megnyugtató. Azt ajánlottam, dobja a kigyót az üveggel együtt a tűzbe, de Haggard szomorúan mosolygott. — Ha a tűzbe dobom is, akkor is tovább élne, mint ahogy minden viszontagság dacára is sokezer éve él...

— Mit beszélsz? Sokezer éve megbolondultál, kapitány? — Sajnos nem, bár most jobban szeretném, ha bolond volnék. Ha tudnátok, hogyan jutottam hozzá és milyen titok veszi körül ezt a jelentéktelennek látszó állatot, magatok is megtehetődnátok.

Egyikünk sem ment az asztalhoz, vártuk, mi történik. Haggard nem engedte, hogy felcsavarjuk a villanyt. Mereven, szinte hipnotizálva néztük a kris-

A prohibíció olyan jellegű törvénynek látszik, amelyet csak a vallások szoktak hivatkozni. Sőt a prohibíció szigorúságában túlmegy a biblíának határain. Valami olyant tilt meg, minek élvezetét a biblia és józan gondolkodás az ember szabadságára hagyott.

A törvénynek gyöngéje eme belátáson kívül, az emberi természet nagy hajlandósága a szesz élvezete iránt, a szesz könnyű előállítás és szállítása. Epen azért megindult a szesz csempészésnek rendszeres szervezkedése.

Amerika mégis kitért a nagy kísérlet mellett. A prohibíció elérte közvetlen célját, a szalonok letörését. A szesznek káros élvezetét csak nevelés és szervezett társadalmi munka által lehet megakadályozni. A nagy kísérlet folyamán erre rá fognak jönni.

A prohibícióban mintegy felüljárnak az első amerikai telepek vallási elvakultsága. De a nagy meggyőződés mindig tiszteletre méltó. Jóakarattal mellett megtalálja az utat az igazsághoz.

Az Egyesült Államok alapítói a forradalmi tanítást veték alapul, hogy minden ember egyenlőnek teremtett és legyen egyenlő a törvény előtt. Ez az egyén jogának megalapozása.

Eme alapvető kezdet óta a nemzet majdnem észrevétel nélkül, lassan, de biztosan ezek mellé felvett még egy harmadik

A KANADAI MARQUIS BUZA MEGHÓDÍTOTTA A MAGYAR GAZDÁKAT IS

FORRADALMAT VÁRUNK A BUZATERMELÉS TERÉN — 25 SZÁZ. LEKKAL TÖBBET IGERNEK A MARQUIS BUZA LISZTJEERT —

1892-ben egy olyan buzafajta szü elnevezését és azóta Kanada büszkén hirdeti is, hogy ő termeli a világ legjobb búzáját a Marquis-buzát, mint a hogy az első kísérletezők elnevezték. Magyaróváron is olvasták a növénytermelési kísérleti állomáson sokat a csodás jelentéseket és elhatározták, hogy saját kísérletet alapján fognak meggyőződni az amerikai, akkor még amerikalasan tulostnak tartott dícsőítés alaposágáról.

Tíz évig szerény és észrevétlen kísérletezés folyt, inkább csak a laboratóriumokban, és csak az 1900-as évek elején történtek olyan gyakorlati próbák, amelyek minden szakember figyelmét felkeltették.

Mikor aztán 1911-ben pályázatot írtak ki New Yorkban „a legjobb buzafajta” megjutalmazására, ez az új csoda nyerte el az első díjat és győzött a következő évben Dél-Amerikában, majd 1913-ban St. Paulban megtartott gazdasági kongresszuson is. Itt nyerte „a világ legjobb búzája”

tálykigyót, mely meg-megcsillan, amint mozgott szűks bőrtönében. Lassan tekergőzött és villogó teste ide-oda kanyargott egy darabig. Hiszen ez nem is volna olyan szemkápráztató dolog, láttunk mindhároman ennél különbet is. Egyszerre azonban nem is jó visszaemlékezni rá — a kigyó hirtelen felénk fordult és reánk merészlette apró, csillogó szemét! Mint két mélytűző briliáns, mely kápráztatja a szemet, úgy ragyogott ez a két kicsi pont és azt hiszem, jól láttam azokat a világoskék karikákat, melyek a szemek körül, a gondolat gyorsaságával mozogtak... ebben a pillanatban... óh Istenem...

— Kapitány, elpattant egy hur a hegedűn — szóltam Haggardhoz.

— Lehetetlen — sutogta Haggard, — éppen délután szereltem le a valamennyit. A hegedű hur nélkül pihen a tokjában. — Pedig valami nagyot pattant a szobában és mintegy visszhangként odakünn mennydörgőni kezdett az ég. Fázósan huztuk közelünkbe a jó meleg villamoskályhát és — mit tehetünk egyebet — vártunk. Nem bírtuk ki a kigyó dermesztő tekintetét, le kellett néznen a padlóra. Egyszerre megrázott a kapitány.

— Nézzétek, most megmerevedett. Meghalt, mint már annyiszor életében. Isten a megmondhatója, mikor elevenedik meg ismét. Talán ezer év múlva. Stephen, gyujtsd fel a villanyt!

Lassan a kezünkbe vettük az üveget és közelről megnéztük a rémitő kis állatot. Annyi bizonyos, csudaszép kis kigyó volt. Aranypikkelyes kis teste szab-

lyosan tekeredett össze, pontosan abba a helyzetbe, melyben életrekelése előtt volt. Ki akartam borítani az asztalra, de Haggard elsápadva tiltotta meg.

— Még az érintése is mérgező — mondta és kikapta a kezemből. — Üljetek le fiúk, most olyan történetet mondok el nektek, melyből sokat tanulhattok és mivel jól tudom, hogy a holnapi napot már nem érem meg, kell, hogy titkokat tovább adjam, nehogy velem együtt szálljon sírba. Mindenekelőtt arra kell — így szőtt hozzám, — hogy halálom után védjé a kigyót valamelyik múzeum igazgatójának azokkal a jegyzetekkel együtt, melyeket most fel fogok olvasni nektek.

— Ehhez a kigyóhoz a régiek történelmének egyik legnagyobb misztériuma fűződik — így kezdte Haggard a beszámolóját — és senki sem hinné, hogy a Kristálykigyó nem egyéb, mint Isztár istennőnek elvarázsolt gyönyörű teste. Isztár istennő, aki sokezer évvel ezelőtt a szerelem ösvényein az emberek megrontására törekedett és aki a legendás Nimródok okozott uton-utón félen kimondhatatlan szenvedéseket. Ez a kis kigyó valahol az Alvilág perzselő tűzében pattant ki annak az asszonynak a testéből, aki ezer és ezer évekket megelőzte átkos életével Szemiramist, vagy Cleopatrát és a mai nőket, akik úgy játszanak férfiak boldogságával, mint a gyerekek a fületlen gombbal.

— Hogy sorban maradjak, el kell mondanom, hogyan jutottam ennek a rejtélyes, ritka értékek a birtokába. Tudjátok, hogy sokat máskálтам a Tigris és Eufrát összefolyásának

eszményit, mint különös amerikai jelleg: az egyenlő lehetőségek eszközét. Ez az egyén jogának védelme.

A lehetőség egyenlősége minden amerikalnak joga: akár gazdag, vagy szegény, bevándorlott vagy beenszállott, tekintet nélkül vallására vagy faji származására. Ez ama jog, hogy minden egyén elérhesse az életben azt az állást, melyre őt tehetsége és jelleme feljogosítja.

Az egyenlő lehetőség alapjaira helyezett egyéniség eszménye a szocializmus egyenes megtagadása. Az anarchiának önkényuralomnak megtagadása. Mintha egy nagy verseny indítaná meg. Szabad és általános neveléssel begyakoroljuk a versenyzőket, egyenlő indulást engedünk nekik, a kormányzatban biztosítunk méltányos döntő bírókat a verseny számára. Nyertes, aki a leggyorsabb gyakorlatot, legnagyobb képességet, nagyobb jellemet mutatja fel.

A szocializmus ráerőszakolja mindnyájunkra, hogy versenyt egyformán fejezzük be. Visszahuzza a fűgét a leglassúbbhoz. Az anarchia nem gondoskodik sem a begyakorlásról, sem a döntő bírókról. Az önkényuralom kiválogatja azokat, akik a versenyben résztvehetnek és akik nyernek.

Az Egyesült Államok alkotmánya annak idején a francia forradalom bölcsesétől sarjadt ki. Már akkor felismerték a nagy eszmék jelentőségét az állam életében. A nagy és mégis gyakorlati eszmék végig kísérik Amerika történetét. Ez a gyakorlati életbölcesség filozófiája.

emberek, hogy olyan buzafajtaval álljanak szembe, amely valóban rendelkezik azokkal a tulajdonságokkal, melyeket az amerikai himnuszok kiemeltek.

Ugy a mennyiség, mint a minőségi eredmények lényegesen megaladták még a legjobb magyar buzafajta eredményeit is és különösen felűtt a buza nagy számaerősége, ami a megdőléssel és rozsdásodással járó veszedelmek onyhitására rendkívül alkalmas.

Izen eredmények után szükséges volt a kísérleteknek nagyobb területen és pedig nemcsak Magyaróvárán védett és kulturáltabb, de nem bu-

Általánosítják egész Magyarországon a Marquis buzát

Rátértek a sőtőprókára is. Milyen a lisztje a márkibuzának. A bányai iradalom az aradi Neumann-malomnak adott három vagón márkibuzát megörökre. A molnárök csodájára jártak az új lisztnek. Sőtőprókát próbálták, vizsgálták és olyan eredményeket értek el, amiket Magyarországon soha semmiféle lisztrel sem értek el. A malom 25 százalékkal magasabb árat ígért az uradalomnak és

zaterdag tölaján, hanem az ország buzatermelése alkalmasabb, de nem tudott területen való kísérleten.

Egyéb 1917-ben három nagy uradalomnak és pedig: a Hatvany-uradalomnak Nagytelekre, a Weinekheim-uradalomnak Csorvársra és József herceg bányai uradalomának küldtek nagyobb mennyiségű vetőmagot a márkibuza tulajdonságának kipróbálására.

A kísérletek nem egyforma eredménnyel jártak, de Bánykoton, ahol Baros László jószágkormányzó, a magyar buzatermelés ismert művelője, foglalkozott a kísérletekkel, megkapott eredményeket észlelték.

bármilyen mennyiség átvételére kötelezte magát.

Hivatalosan is megindult a lisztvizsgálat és a Hankóczy-féle módszerrel megjelölt kísérletek mindenben igazolták az amerikai jelentéseket.

NEM SZÉP — DE JÓ!

Megállapították, hogy a márkibuza nagyobbigényű ugyan, mint a mi magyar búzáink, de az időjárás vi-

át, egy szerelmes és szerelmében ki nem elégített, asszony történetét mondják el. Egy szumír asszony, akinek Istár volt a neve és akit a végzet arra ítélt, hogy királylány legyen a hazájának, egy langyos, édes tavaszi estén künn ült a királyi palota erkélyén. Az égnek törő kupolák aranyán utolsókat fiekán dozott az esti nap sugar, mikor az egyik kapu alatt nagy zaj keletkezett és nemsokára hírül adták, hogy Nimród érkezett meg, a legendás, nagy hírű hős, aki évek óta kóborolt a sivatagban és pusztá kézzel fojtotta meg az oroszlánokat. Eabán nevével társával tönkreverte a szumírok eljenséget és most jött, hogy elnyerje jutalmát a világszép királylánytól.

— Annyi bizonyos, hogy a kéziratos szerint Istár nagyon kedvesen fogadta Nimródot, akit a nép azon nyomban királyi vá kiáltott ki. De hogy ezek után mi történt, arról nem szól a krónika, hacsak azt nem vesszük adatnak, hogy Istár felajánlotta a kezét — szívet a hősnek. „Drágaköböl készült kocsai vigen téged — ezeket mondta a szerelmes asszony — és ha akarod, én fogom huzni ezt a kocsit és eltűröm, hogy korba csodál a vállamra üss, mert szeretlek!”

A szumíroknál divatban volt a próbázásosság és ez volt Istár asszony veszte. Kiderült ugyanis, hogy gyilkos kegyetlenség és hideg számítás tűze-fagya egyaránt otthon van benne és ennek hatása alatt nem is egy asszonytársa férjét rontotta meg. Izulani, a főszertartásmester, akibe a királynegy szerelmes volt egyidőben, most levágott fűlekkel és orral jár-

Keletkanadában

a legjobb, legbiztosabb és leggyorsabb pénzügyi intézmény.

HAZAK, FARMOK STB., ADÁS-VÉTELÉNTÉZÉSE VELEM

Bármilyen ügyes-bajos dolgában forduljon hozzám:

LOUIS SZABO

BOX 244 515 SOUTH Main Str. Welland, Ont.

A „CANADIAN NATIONAL RAILWAY EXPRESS” magyar megbízottja.

szontagságával szemben könnyen edzhető, különösen, ha megfelelő tanulmányokat és trágázást előzi meg a vetést. A buza rendkívül korán fejlődik, szalmája megépőn erős, a szemes részben jól a polyva kötött, kicsiny tehát a kipergetés veszélye, haszljének minősége pedig határozottan kitűnő és főlegben van a leg jobb hazai búzáék haszljével szemben is. Külseje nem tetemesen ugyan, de ez csak feleletlen szemlélőben kell rossz hatást, az igaz szakértő tudja, a mel kisebb a kalász és levelezet felte, annál kisebb a kipergetés veszélye, tehát kisebb a nedvesítés glet is.

Pár év óta nagyobb arányokban fejlődött a kiserleket és ma már több uradalom kitűnő eredménnyel termeszteti ezt a nagyszerű búzát, ami ma már Kanadában és az egész világon az eddig ismert kanadai minőségek helyébe tettek és a világ minden egyéb fajtáival szemben jobban kevesnek és drágábbnak ítélik.

BUZA FORRADALOM

Mi a tanulság tehát? Az: hogy ezt a remek búzát, amelyért a világ foyasztó államaival valószággal versengnek, Magyarországon is meg tudják termelni és ha meg tudják termelni a magyar buzatermelés problémája is meg van oldva. Ha mennyiségben és minőségben csak 20-30 százalékkal több eredményt lehet elérni, akkor Magyarország ismét győzelmesen fogja megállni, mint régebben a verseny a legjobb kanadai búzákkal, aminek jelentőségét egy szóval sem kell bizonygatni.

Amilyen nagy forradalmat csinált ez a buza Kanadában és a világban, ugyanezt fogja csinálni Magyarországon is és minél előbb kezdik a

vele való intenzívebb foglalkozást, annál hamarabb fogja az ország a dús eredményt látni.

Nem tudták elfogni a szőrmerablókat

MOOSE JAW, Sask. szeptember

Megirtuk, hogy az elmúlt héten ismeretlen tettesek betörték Louis Mitchell szőrmerkeskedő házába, a hűtőn mintegy ötszáz dollár készpénzt és nagyobb mennyiségű szőrmet elraboltak. Mint utólag kiderült, az elrabolt szőrmet értéke meghaladta a 10.000 dollárt.

A héten Moose Jaw városától északra, a városból néhány mérföldnyire az egyik farmon több helyen elszórva a farm tulajdonosa prémeket talált, amelyekről azonnal jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrség azonnal embereket küldött a farmra abban a hitben, hogy a tettesek újra meg fognak jelenni, ami tényleg meg is történt. A következő éjszaka a kiküldött rendőrszem egy autómobil látott a farm felé közeledni, amelyből egy alak ugrott ki. Az őrzem egykezett, észrevétlenül megközelítve az ismeretlen autómobilistát, az azonban mégis megsejtette a bajt, a felpattant kocijára és továbbrobbogott. Az őrzem többször ráírt, azonban nem találta el az autómobilist, amelynek ismeretlen utasát így nem lehetett elfogni.

TÖBBET ÉSSZEL ...

— Száz dollárt kap tőlem, ha azt a kétmázsás súlyt föl tudja emelni.
— Legyen inkább csak ötven dollár és egy mázsa.

fájt mindenki csúfjára, mert egyhizen ... node hagyjuk, törént ott más is. Szóval Istár erkölcssei nem valami szilárdan hirdették, hogy a szumirok királyai között nem akad bűnös egyén. Erre Nimród kerekken a szemébe mondta az asszonynak hogy vége a viszonyoknak és Istárt arra kényszerítette, hogy a fületlen szertartásmesterrel együtt éljen.

Igenám, de akkor is megvolt az asszonyoknak a magukhoz való eszük, mellyel ma is épen ugy, mint évezredekkel ezelőtt, nagyon is művészesen tudták az orruknál fogva vezetni a férjüket.

És mint ahogyan a mai erkölcsök fölött elnézők a losággal cimborálnak az ördög, Istár is elkövetett mindent, hogy visszahátréjtse magát Nimród kegyeibe! Csakhogy Nimród — ugylátszik — legény volt a talpán és bizony a szegény asszony sem mire sem ment vele. Dühében tehát összecimborált az ördöggel mert hiszen akkor tájt az eleven ördögök az eleven emberek között járkáltak, még pedig szép számmal. Aki nek egy csöpp esze volt, az leg alább is valamilyen másod- vagy harmadrangú isten vagy ördög lehetett, ha megfélemlen meg tudta félemlíteni a népet. Nos, hát Istár egy ilyen eleven ördöggel szállt a Sötétség Házába, vagyis a pokolba, amiből minden törzs székelyén volt egy (és amely hasonlított a városi elhizen levő Alvilághoz, ahova ma már nem is gyalog, hanem villamoson lehet bejutni szép harmonikaszó mellett).

Abban a rejtelmes pokolban Istár végtelenül sok hasonló asszonytársával találkozott, akik között akad egy isten is. Anaxau. Valószínűleg, hogy ma

Anna volna a neve az illetőnek, — tette hozzá a kapitány mosolygva, — annyi azonban bizonyos, hogy az asszonyok össze beszéltek és a következő héten Nimród megpuhult. Ami azonban ezután következett, azon bizonyára nem volt nevetni valója a szerencsétlen hősnek. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az a tény, hogy Nimród rövid időre rá meghalt, de halála előtt az asszonyok kiprotesztáltak neki a halhatatlanságot, ami természetesen a halál után érvényes. Ebben az életben nem gílt: ez volt az elv a szumiroknál!

Istár asszony Nimród halálát annyira szívére vette, hogy most már végleg leszült a poklokra és Mindar-nak, a pokol felelős vezetőjének felajánlotta, hogy örök időkre pühöndni akar és a legnagyobb tűzben akar megégszóni, hogy ezer és ezer évek múlva a Könyvek Házába vonulhasson, ahol már nem szenved a teste, de annál többet a szíve! Istár asszony kérelmét a sátni teljesítette, viszont azonban Samas Napisti, az Élet és Szerelm istene, aki egy ranggal magasabban áll a pokol igazgatójánál, elhatározta, hogy megmenti a szerelmet az utókor részére. Ezért amikor Istár asszony javában iszárt a tűzben, kigyóvá változtatta a szívet, mely annyi férfi szavára hallgatott valaha és ezt a kigyót szabadjára eresztette az emberek közé.

Nos, a Szerelm Kigyója nem volt egyéb, mint az, mely itt fekszik előttetek az asztalon.
— Csakhogy a szerelm élel istene nagyot tévedett, mikor azt hitte, hogy megmentette a szerelmet. Igen, azt ugyan megmentette, bekapította a nők szívébe Istár asszony szívének

NYILVANOSSÁGRA HOZTÁK LORD LOVAT TERVEZETÉT

LAKÓHAZAT ÉS NÉGYEZER DOLLAR KÖLCSÖNT KAPNAK AZ ANGOL TELEPESEK — A KÖLTSÉGEKEN LONDON, OTTAWA, WINNIPEG ÉS REGINA OSZTOZKODIK

LONDON, szeptember.

A Daily Mail legutóbbi száma winniepei keltezéssel közli lord Lovat, birodalomközi főtthkár tervezetét, amelyet a lord a kanadai központi, továbbá a manitobai és saskatchewanai kormányok elé terjesztett és amelyet mindezeig titokban tartottak. A tervezet szerint a londoni ottawai, továbbá a winniepei és regionál kormányok teljes kooperációba lépnek és a kooperáció útján lakóházakat építenének angol telepesek számára. Az angliai kivándorlók nagytöbbsége huszonöt és harminc év között lenne. A költségek felét a londoni kormány viselné, míg a fennmaradó rész megoszlan az ottawai, illetve winniepei és regionál kormányok között. A lakóházakat lehetőleg iekolák közelében építenék és az új angol bevándorlókól csak annyi bért szednék be értük, amennyi a biztosítást és az elértékellenítést fedezné.

A lakóházakat főleg olyan fiatal házásoknak adnák, akik már eddig is dolgoztak a farmon.

Lord Lovat a fentiekben kívül még kölcsönt is javasol az így betelepített angol bevándorlók számára. Eszerint az a huszonöt éves angol bevándorló, aki legalább öt évet töltött Kanadában és ötszáz dollárt megtakarított, Angliától kétezeröttszáz Kanadától pedig ezeröttszáz dollár kölcsönt kapna. Ezzel a pénzzel az új bevándorló földet és felszerelést vásárolna a birodalmi kormánytól, amely egyuttal felelősséget vállalna a tervezet pontos keresztülvitelért.

„E szent helyen küzdött 320 honvéddel Prágay ezredes Kuba szabadságáért

A „KUBAI MAGYAR HIRLAPBAN” OLVASSUK A MAGYAR VITÉZSÉG ALABBI MECHÁTÓ BIZONYOSÁGÁT A MESSZE TENGERTEN TULON.

HAVANNA, szeptember

Kevesen ismerik a kubai magyarok közül a Havannától 50 kilométerre fekvő Artemisa városkát.

Szürke, unalmas hely, mint a többi vidéki város, csupán az a zöldesszürke homokkő obelisk mely a piactéren áll kölcsonöz történelmi érdekességet neki.

Kuba emelte 320 magyar halottnak, 320 48-as honvédnek, kik nem tették le a fegyvert Világosnál, hanem áthozták az új világba, megkeresték azt a nemzetet, mely szabadságáért küzdött, felajánlották a kétségbe-

sett erőfeszítéssel harcoló Kubának és mint az emlékoszlop bizonyítja, megállták a helyüket becsülettel s azt a fegyvert, a-

— E SZENT HELYEN KÜZDÖTT ÉS ALDOZTA FEL ÉLETÉT PRÁGAY SÁNDOR EZREDES 320 MAGYAR HONVÉD BAKÁVAL KUBA SZABADSÁGÁÉRT, FÉNYES TANUJELÉT ADVA PÉLDÁTLAN HŐSIESSÉGÜNKÉ, FELALDOZVAN MAGUKAT É SZAMUKRA IDEGEN FÖLDERT.

EGY HALÁS NEMZET KEGYELETE ŐRZI ÖRÖKKÉ EMLÉKÜKET!
Az oszlop másik oldalán leírva a kis magyar csoport herikus küzdelme és szomorú vége a következőképen:
— Prágay Sándor magyar honvédezredes 320 magyar hon-

Nagy „Karácsonyi Kirándulás”
Montrealből Középeurópába.
A CUNARD LINE nagy karácsonyi kirándulást rendez Közép Európa és kanadai szolgálatban közismert és kitűnő „ASCANIA” gőzcsón.
INDULÁS MONTREALBÓL 1928 NOVEMBER 23-ÁN
A Kirándulás Mr. Walter Semeo yorktoni megbízottunk személyesen vezetés mellett a legjobb és közvetlen összeköttetést nyújtja MAGYARORSZÁGBA, AUSZTRIA, CZECHOSLOVAKIÁBA, ROMÁNIA, MÁNIABA és JUQOSZLAVIÁBA.
Mintán az „ASCANIA” Montrealból indul, a kanadai vasuti utazás rövidebb és olcsóbb, valamint a tengeri út a Szent Lőrinc folyam védett és pompás vízdél partjai között veszi kezdetét.
A 2-ik karácsonyi utazás 1928 december 3-án indul HALIFAXBÓL az ALAUNIA gőzcsón.
Olcsó oda-vissza jegyek a kirándulásra.
Részletes felvilágosításért forduljon bármely ügynökünkhöz vagy a következő irodánk egyikéhez:



14053 Jasper Ave. EDMONTON
100 Pinder Block SASKATOON
209 Eighth Ave. CALGARY
79 MAIN ST. WINNIPEG, Man.

Cor. Bay & Wellington Sts. TORONTO, Ont.
20 Hospital St. MONTREAL, Que.

Cunard LINE

KEDVES HONFITÁRS!

A Kanadai Magyar Ujság minden ügyes-bajos dolgokban segít, tanácsal ellát. Pártold saját lapodat: a Kanadai Magyar Ujságot!

mit Világosnál nem adtak ki a kezükből, itt sem tették le. De beszéljen a kopott kötőla ...

Az obelisk egyik oldalán a következő felírás van:
— En este lugar sagrado, sacrificio sú vida en compania de 320 soldados hungaros el coronel Alejandro Prágay!

Vagyis:
— E SZENT HELYEN KÜZDÖTT ÉS ALDOZTA FEL ÉLETÉT PRÁGAY SÁNDOR EZREDES 320 MAGYAR HONVÉD BAKÁVAL KUBA SZABADSÁGÁÉRT, FÉNYES TANUJELÉT ADVA PÉLDÁTLAN HŐSIESSÉGÜNKÉ, FELALDOZVAN MAGUKAT É SZAMUKRA IDEGEN FÖLDERT.

védbakával, hosszú hányódás után, 1952-ben ért Kubába. Azon csatlakoztak a felkelőkhez, akik Kuba szabadságáért harcoltak spanyol elnyomók ellen. Prágay maroknyi csapatával Ar-

temisában egy saját maguk által hevenyészett erődben védtek magukat a nagy tuleró ellen. A spanyol csapatok parancsnoka, tudva, hogy idegenek védik az erődt, megadásra szólította fel őket.

— Otthon sem adtam meg magam, itt sem fogom azt tenni — volt Prágay válasza.
A spanyolok megtámadták a várat és ötnapi véres küzdelem után elfoglalták.

Prágay és 313 társa halott volt. Az elfogott hét honvédot a spanyol főhadiszállásra vitték, további sorsukról mit sem tudnak.

Ennyit örökít meg az emlékoszlop.

Megilletődve néztem a kopott szürke követek. Milyen különös tipikusan magyar sors volt az övék. Eljöttek messze idegenbe meghalni, feláldozták életüket egy eszméért, melyet otthon nem tudtak diadalra vinni. Szépen, gavallérosan fizettek annak a nemzetnek, mely befogadta őket, a száműzötteket és ott hont adott nekik.

minden melegt, arról elfeledkeztem, hogy csodálom, hogy azon nyomban ei nem olvadtak. Istár lelke beleinjekciózta a szívembe a vágyat, de tényleg a nők anyaglásának tulajdonítom hogy pillantásaim félreérthetetlenül lennége dacára egyetlen hölgy sem állt meg, hogy hasonló ajánlatot tegyen nekem, mint amelyet Istár tett Nimródnak annak idején.

Es most következik a dolog szomorú része. Igen tisztelt olvasóközönség. Ugyanis, mikor másnap felmentünk Haggard lakására, szegény barátunk átlőtt mellet feködt abban a karosszékben, melyben tegnap este ült. A zonnal láttam, hogy a Halál már régen végzett vele. Mint utóbb kiderült a golyó a szíve pontos közepén hatolt keresztül.

— Ne általánosítsa, Haggard, — jegyeztem meg, — ezzel meg sérted a női nem sok tagját!
— Nem általánosítanék, ha a mennyasszonyom a napokban ki nem adta volna az utvelemet. Egyszerien azért, mert nálam különb férfi talált. Az illető egy gombostű-gyárnak az üzője és ...

— Nono. Térjünk vissza — az iratokhoz!

— Nincs tovább, kedves barátaim. A kigyó az én birtokomban és ez fogja megoldani az én szerelmem ügyét is. Vigyázzatok rá, holnapra nem leszek többé!

Néma csend támadt. A szeretszört cserélapokkal tele volt a szoba és mivel nem vettük komolyan Haggard kijelentését a halálára vonatkozólag, aránylag könnyű szível mentünk háza ajándi. Útközben azonban há tárosottan éretem, hogy a kristálykigyó réám is hatást gyakorolt. Ahány nővel találkoztam annyira oly pillantásokat vetet-

tem, hogy csodálom, hogy azon nyomban ei nem olvadtak. Istár lelke beleinjekciózta a szívembe a vágyat, de tényleg a nők anyaglásának tulajdonítom hogy pillantásaim félreérthetetlenül lennége dacára egyetlen hölgy sem állt meg, hogy hasonló ajánlatot tegyen nekem, mint amelyet Istár tett Nimródnak annak idején.

Es most következik a dolog szomorú része. Igen tisztelt olvasóközönség. Ugyanis, mikor másnap felmentünk Haggard lakására, szegény barátunk átlőtt mellet feködt abban a karosszékben, melyben tegnap este ült. A zonnal láttam, hogy a Halál már régen végzett vele. Mint utóbb kiderült a golyó a szíve pontos közepén hatolt keresztül.

— Ne általánosítsa, Haggard, — jegyeztem meg, — ezzel meg sérted a női nem sok tagját!
— Nem általánosítanék, ha a mennyasszonyom a napokban ki nem adta volna az utvelemet. Egyszerien azért, mert nálam különb férfi talált. Az illető egy gombostű-gyárnak az üzője és ...

— Nono. Térjünk vissza — az iratokhoz!

— Nincs tovább, kedves barátaim. A kigyó az én birtokomban és ez fogja megoldani az én szerelmem ügyét is. Vigyázzatok rá, holnapra nem leszek többé!

Néma csend támadt. A szeretszört cserélapokkal tele volt a szoba és mivel nem vettük komolyan Haggard kijelentését a halálára vonatkozólag, aránylag könnyű szível mentünk háza ajándi. Útközben azonban há tárosottan éretem, hogy a kristálykigyó réám is hatást gyakorolt. Ahány nővel találkoztam annyira oly pillantásokat vetet-

hanok a poklok mélységes fenekére, vagy valami láthatatlan kéz kitépi a szívemet a helyéből. Barátommal együtt megrémülve néztük a kigyót, hogy mit fog tenni most. Mert ha most sem ébred fel; hát ekkor hiába mulnak el évezredek, ugyan akkor sem fog magához térni többé.

— És oh, mi történt?!
A kristálykigyó gyönyörű teste épp úgy ezer és ezer darabra tört, mint a burkolata. A csillgó darabok szerte heverték a szobában, a kigyó feje pedig berregett egyet, hangosan és röviden ... rettenetes ... mi lesz most ... a szívem ugy kalapált mint egy vashámor ... most ... most ...

Valami nagyot ugrott a levegőbe ... és leesett ... mozdulatlan maradt. Egy lépéssel közelebb mentem hozzá. Ami azelőtt a kigyó feje volt, most aból egy jó erős, tömör — órarugó lett!

Igen. Órarugó. Még pedig olyan rugó, melynek a hasában kicsi, apró mechanizmus működött és melyet fel lehet húzni, mint a vekkert. Bár nem értettük a hirtelenlül jött varázslatot, illetve annak a magyarázatát, hogyan és miért lett Istár asszony testéből pont órarugó, de azért felvettük a rejtélyes dolgot és amint ide-oda forgattam, egyszerre előállt a lélegzetem. A kis mű alján, egészen apró, alig látható betűkkel, ez a szöveg állt:
„Made in Germany”.

Az a cédula, melyet az óraműből kiszedtem, megmagyarázott mindent. Ez állt rajta:
„Ha gombostűügynök vagyok is de értek hozzá, hogyan kell el-

venni egy tengerészkapitány orra elől azt, akit szeretek. Ha véletlenül Haggard kapitánnyal nem egy helyen turkáltunk volna a romok között és nem tudtam volna, hogy az az átkozott nigger elárulta neki, amire én jöttem rá a folyosóban, más esz közökkel dolgoztam volna Haggard ellen. Az igazi kigyó az én birtokomban van, de a kapitány urnak jó lesz egy ócska órából készített kristálykigyó másolat is. No ná, majd a mérhetetlen értékű kigyót fogom otthagyni neki! Ördög vigye, a cserepeket itt hagyom, ahhoz semmi kedvem, hogy a régiek fazekasmesterséget tanulmányozzam. A rugót felhuztam, majd egyszer, ha jól esik neki, megindul és akkor meg fog ijedni a tisztelt kapitány ur, akit mellékesen vigyen el az ördög, mihelyt csak teheti. Abban a reményben, hogy véltársamat legalább egy ízben ki fogom ugratni az ágyból az én külön kigyómmal, maradok teljes tisztelettel Robby Peff ügynök!

Azt hiszem, Haggard a kigyó nélkül is agyonlötötte volna magát, mindig túlságosan zárkózott természetű volt. Eppen ezért nem is kutattuk, ki is tulajdonképen a műkigyókészítő, akinek, — és ezt mellékesen jegyzem meg — a magam részéről szívesen lemáználék egy pofont azért, mert annyira megijesztett. Amit azonban a cserepek mondanak az asszonyokról azt készséggel helybenhagyom, mert ahol az önző és anyagias szerelmet annak idején osztogatták, ott a mai asszonyok ösei kétszer jelentkeztek ...



MAGYARORSZÁGI HIREK



A KANADAI MAGYAR UJSÁG
BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÉNEK JELENTÉSEI

BUDAPESTI SZERKESZTŐSÉGÜNK CÍME: HEGEDŰS SÁNDOR UCCA 18. IV. 2.

KEDVES MISTER...

On arról panaszkodik, hogy Kanadát egyáltalán nem ismerik Magyarországon és ha egyik-másik ismerősétől otthonról nevelést kap, olyan furcsákat kérdeznek, hogy szinte röstel rá felelni. Egy-két újság közleménye is felbőszíti, amelyben nincsen semmiféle adat, csak szidják azt az országot, amely nemcsak önnek, hanem sokezer magyarnak megélhetést nyújtott.

Nagyjában kétségtelenül igaz van, viszont azonban el kell ismernie, hogy az utóbbi időben sok minden történt a téves fogalmak eloszlására és ha már valaki nem rösteli a farságot, úgy bizony elegendő információt kaphat magáról Kanadáról. Nem akarom azt mondani, hogy népszerűsítették Kanadát, hanem kétségtelenül a magyar sajtóban Kanadáról ma már nagyon sok őszinte, igaz tudósítás jelent meg.

Ne vegye szerénytelenségnek, de jómagam is rengeteg cikket írtam és írok állandóan, ha a kanadai magyar kérdés felmerül a budapesti lapokban. Időközönként Hordósy Iván, lapunk szerkesztője tudósít a kanadai, főleg pedig a kanadai magyar eseményekről és a magyar közvélemény, ha lassan is, de mindinkább tisztábban és tisztábban lát.

Nagyon sokszor kapnak a budapesti szerkesztőségek elkeseredett leveleket azokról, akiknek nem sikerült künn boldogulni. Néha ugyanakkor jön másik levél is, amely viszont tele van szokatlan nagy dicsőretekkel. Most már kezdik mindkettőt mérlegre tenni és nagyobb kritikával fogadni ezeket a véleményeket, amelyek egymással annyira szemben állanak.

Nemrégiben az amerikai magyarokat fogadta Magyarország kormányzója. A rendes fogadtatás után egy csomó magyarhoz kérdést intézett és elbeszélgetett velük ott, a fogadtatáson kanadai vonatkozása csak kettőnknek volt. Lukács barátomnak, aki egy pillanatra kiszakadt a kanadai magyar életből és az amerikai magyarok egy csoportját vezette, valamint jómagammal. Lukács állandóan arról álmodozott, hogy a kanadai magyaroknak kellene egyszer így testületileg megjelenni Magyarországon. Én pedig, mint újságíróhoz illik, figyeltem és les tetem a történeteket.

Maga a kormányzó éppen háromszor említette Kanadát. Körülbelül valóban ez a három kapcsolat az, amely mindmáig fennáll Magyarország és Észak-bírodalma között.

Először azt a kérdést pendítette meg, hogy Amerika felé már megszűnt a tulajdonképpeni kivándorlás, ellenben a kivándorló új reménye Kanadára. A kormányzó nem beszélt azokról az európai államokról, ahova sok kivándorló igyekszik, Délamerikát sem említette, ellenben Kanadáról elismeréssel szolt. Jól tudja, hogy meg kell feszíteni ott mindenkinek az energiáját, viszont becstelens és komoly munkával mégis csak eredményeket lehet elérni.

Szóba hozta a kanadai és a magyar buzának a versenyt. A kanadai buza ma már világprobléma, de bennünket természetesen ez a ponton érdekel.

Beszélt egy newyorki szücsmesterrel is, akitől elsősorban mestersége iránt érdeklődött. Biztosra vette, hogy a prémek jó részét Kanadából szerzi be, mintahogy Európában is rengeteg a kanadai prém. Beszélt a rókatenyésztésről is és viccesen jegyezte meg, hogy a kanadai prémes állatok jórésze — amelyek a hideg éghajlathoz szoktak, kénytelenek a nagy melegben is buni dájuk alatt föl, távol hazájuktól, mert az ember úgy akarja, mert a kereskedelmi értékesítés úgy sokkal kényelmesebb és olcsóbb.

Kanada és a kanadai magyarok nem voltak naprenden, mégis szóba kerültek. Kanada teljesen ismeretlen világ volt, de éppen azért, mert a sok szegény magyarnak adott menhelyet, a magyarok gondolkodásában mindinkább több és több helyet kap.

Kedves Mister, nagyon igaz van, ha akkor haragszik, amikor számárságok és ellások jelennek meg Kanadáról, viszont legyen arról meggyőződve, hogy fogadott hazájáról mindinkább többet és többet fognak tudni otthon és mindinkább kevesebb furcsa kérdést fognak intézni Önhöz.

PAIZS ÖDÖN

MAGYARORSZAG NYERTE MEG AZ ESZPERANTÓ IRODALMI VILÁGBAJNOKSÁGAT

GENF, szeptember. — Az Esperanto Akadémia, mely minden évben a legjobb esperanto nyelvű műveket jutalmazásra ajánlja, az évi jelentésében első díjjal Baghy Gyula budapesti esperantista író tüntette ki „Dancu marionetoj” (Táncoljatók bábkak) című, múlt évben Budapesten megjelent, eredeti novellák gyűjteményéért. A jelentés részletesen méltatja Baghy folyékony és művészi stílusát és az esperanto nyelv mesteri felhasználását gondolatai kifejezésére és mesterkéletes hatásos elérésére. Már másodszor lesz magyar az esperanto olimpiás világbajnok, mert néhány év előtt Kalocsay Kálmán dr. „Az ember tragédiája” fordításával nyerte el az esperanto akadémia első díját. Ugyanakkor Baghy egy verses kötetével második lett. Mindkettőt az esperanto költői versenyek több első díját is megkapta már. Ez a győzelem az esperanto nyelv nagy jelentőségét bizonyítja a kis nemzetek, így a magyarság számára, amely egyenlő fegyverekkel szállhat sikra és szellemi téren is legyőzheti a nagy nemzeteket. A könnyen megtanulható esperanto így megnyitja a magyarság előtt a világ kapuit.

„HULLÓ MAGYAROK...”

A magyar kivándorlási statisztikában Borsod megye nagyon elől áll. Onnan mentek ki annak idején legtöbben az Egyesült Államokba, és most, hogy oda nem mehetnek, Kanadába, Brazíliába igyekeznek a vándorbotot ragadó magyarság.

Érdekes volna tudni, hogy mi az oka annak, amikor egy egész vidékről fel kerekednek az emberek, új hazát keresni? Erre az égető kérdésre most érdekes feleletet kapunk. Borsod megyének, Miskolcnak legnagyobb napilapja, a „Magyar Jövő” egy munkás olvasójának két közli a kivándorlásról. A cikk címe: „A kivándorlások okai ma is ugyanazok mint, amikor a világháború előtt voltak!”

Ez a cikk széles rétegek panaszát, kivánságát tárja fel. „Nem mulik el hónap, hogy nem hallanánk egy egy menetszólpórt hirt, amint Kanadába indul száz-husz-százötven magyar paraszt. Amikor nagy megrázkódtatások várnak az újrapiülését váró magyarságra, amikor hetvenmillió tömegével szorongat a germániaság, amikor az utódai lamok visszatelepítésekkel és a magyarság Brazíliába való kitelepítésével próbálják erősíteni a nálunknál most még erősebb, de egyre gyöngülő államaikat, amikor még a vak is világosan látja, hogy a magyar vér minden cseppjére soha nagyobb szükség nem volt, mint mostan van, akkor ölberet kezekkel nézzük, sőt talán még örülnek is egyesek, hogy a magyarság színe java a magyar paraszt vándorbotot kénytelen a kezébe venni.”

A cikk írója most felteszi a jogos kérdést, hogy a gazdasági feltámadás utjára! miért nem tudott egybeesni a magyar paraszt és munkás feltámadása? Nagy volt a munkanélküliség és kivándorlás a háború előtt és azóta a helyzet csak rosszabbodott. Tíz éve már, hogy a világháború összeomlott, de még egyre élesedik az ipari és mezőgazdasági termelés között az ellentét. Meg kell az áldatlan föld birtokviszonyokat változtatni — gondolja a cikkíró —, mert átmenetileg a nyolcórás munkaidő is csökkenti ugyan a munka nélküliséget, de komoly orvosítás csak megfelelő telepítési politikával érhető el. A nagybirtokon kell a kivándorolni szándékozókat letelepíteni, és bizony szépen be lehetne a Dunántul kihálásnak induló falvait menteni. És akkor orvosolva volna egy más baj is, megszűnne az egyke. Ezt írja az újságnak magát meg nem nevező munkás olvasója. És ugyancsak erről a problémáról szól az újság ugyanennek a számnak vezércikke is, aminek címe „Hulló magyarok!” Egy fájának minden keresztjét önön vállalni érző magyar munkás könyörög irgalomért a Kanadába hulló magyarság számára. Az itthoni bajok elől a nagy bizonytalanságba, az ismeretlen jövő felé rohanók után kap ez a kéz, mely szeretné itthon tartani a magyar kivándorlókat. Mert, aki elmegy, az a magyar faj számára elveszett. Mert minden hiába, amíg az országból ki felé vezető sínpárok szünet nélkül robnognak a fekete vonatok, fapadjaikon nehéz sóhajtás

su hulló magyarokkal, akik mennek, hogy örök időkre elveszzenek a magyarság számára, s idegen gyárak munkapadjai mellett idegen bányák mélyén, idegen kultúra szolgálatában vesszenek el mindörökké a magyar élet számára. Pedig hányan imehetnének még dalos kedvvel, nagy magabizakodással a kajászaru fehér ökör nyomába a barázdát hasító eke után. Sok élet tudna itt még megizmosodni, a jövőt teremtő nagy munkához.

Igy panaszkodik az újság a kivándorlás főfeszékének, Borsod megyének fővárosában. Hogyan lehetne, hogyan kellene valamit

csinálni? Talán majd lehet is, de egyelőre kiaszott a föld, nincsen takarmány, rossz lesz a szüret és az emberek százaik kérének újra utlevelet, hogy megpróbáljanak új hazát, jobb megélhetést, nagyobb darab kenyeret keresni. Ez csak jalkiáltás, nem jelöli meg a kibontakozás útját. Mégis hangot adunk ennek a sóhajtásnak. Csak azért, hogy lássák odakünn, még az egyszerű munkás emberek is törrik a fejüket, miképpen lehetne otthon tartani a kivándorlókat? A mi annak a munkásnak igaz szívólt feltörő kiáltása, az a kormány és a vezető politikusk számára a legkomolyabb probléma.

nem is reméltünk, de most azután a gazdaságot kell minél előbb rendbehozni. Bud János utóda a pénzügyminiszeri székben ifjabb Wekerle Sándor lesz. Ezt a kinevezést mindenki nagy örömmel fogadja, az új pénzügyminiszer apja ugyanis Nagymagyarország legkiválóbb pénzügyminisztere, egész Európa egyik legkitünőbb pénzügyi szakértője volt. Azt reméljük, hogy fia örökölte apja zsenialitását és olyan becsületet szerez majd a pengőnek szerte a nagyvilágban mint apja annak idején az osztrák magyar monarchia koronájának, kékhajú ezres bankójának.

A harmadik érdekes személyi változás, hogy Korányi Frigyes báró Magyarország párisi követe visszatér Budapestre, és átvesszi a Pénzügyi Központ vezetését. Így hát igazán nem lesz kiváló szakemberekben hiány, hogy bár ezt a váratlan rossz termés meg is nehezítette, győkeresen rendezzék Magyarország pénzügyi és gazdasági viszonyait.

Elmentek az amerikai magyarok, de újra sok idegen vendége van Budapestnek. Az ipari balcsanak és foglalkozási betegségek nemzetközi kongresszusa, többszáz külföldi tudóst csábított Budapestre, akik arról tanácskoznak, hogyan lehetne az ipari munkát kiserő sok szerencsétlenségét, és a munkáló járó ipari betegségeket megakadályozni, vagy legalább is enyhíteni.

Ugyancsak nemzetközi kongresszust tartanak Budapestben a gyorsírók, akik viszont a gyorsírás egyszerűsítésén fáradoznak, hogy hogyan lehetne ezt a munkát megtakarító írásmódot minél jobban terjeszteni és perze Budapestet vették fel először programjukba az új rekord kiadását tudniillik egy olyan versenyt írtak ki, amelyben per centink négyszáz tagot kell jelrni.

Kongresszust tartottak Hódmezővásárhelyen a református papok, akik egyházi ügyeket vitattak meg. De egy amerikai magyar pap, Melegh Gyula, McKeepsporti lelkes indítványára

Hétről-hétre

(A KANADAI MAGYAR UJSÁG tudósítójától)

Szeptember van, az iskolák, a gyerekek megkezdtek a komoly munkát. A szülőknek bizony sok gondot jelent ez a dátum, mert gondja is járul. A nagyszerű bullyenkor ruhákkal, cipőkkel, irkával, könyvvel és más tanszerrel kell a gyerekeket felszerelni a könnyebb idők következnék el. De a gyerekek még nem érzik ezt a gondot, hangosan csiripelnek, jó sok tandíjat is fizetnek. Sajnos az időjárás keresztül húzta számításainkat, keyes lesz a kapás növény, majdnem semmi a takarmány és ennek szomorú következménye máris érezhető a zslárak ugrásszerű emelkedésében.

Sok gondot okozott az idén a szülőknek a középiskolát végzett fiúk, lányok további sorsa is. Az összeomlás után ugyanis, amikor a megszállt területek rengeteg szellemi munkás ö-zönlött vissza a csonkaországba, olyan nehéz lett az egyetemre végzett emberek elhelyezkedése, hogy ennek ellensúlyozására törvényt hoztak, szabályozni az egyetemi beiratkozásokat. Most azután öt-hatszor annyian jelentkeztek, mint amennyiben az első évek letszámát megállapították. Klébeisberg Kunó gróf kultuszminiszter azután karöltve az egyetemmel felemelte ezt a számot, úgyhogy a tanulni vágyó ifjúság nagy része helyet kapott az egyetemeken.

A beiratkozások átmeneti gondjához azonban a drágaság egyre súlyosabban fenyegető gondja is járul. A nagyszerű bullyenkor után mindenki fellélegzett, azt reméltük, hogy a gondterhes évek után végre gondterhes idők következnék el. Sajnos az időjárás keresztül húzta számításainkat, keyes lesz a kapás növény, majdnem semmi a takarmány és ennek szomorú következménye máris érezhető a zslárak ugrásszerű emelkedésében.

A minisztertanács és a főváros közeljövőbeli bizottsága állandóan ezzel a kérdéssel foglalkozik. A baj elhárítására amerikai zslirt akarnak vámmentesen az országba engedni, kukoricát behozni, hogy a hizalásba ne álljon be fennakadás és a hatóságai élelmiszer üzemekkel megakadályozni azt, hogy a kereskedelem visszaélve az áruhiánnyal, a feltétlenül szükségesnél magasabbra srófolja fel az árakat.

A politikai életnek különben legnagyobb eseménye, hogy Bud János, pénzügyminiszer átvette az ujonnan megszervezett gazdasági minisztérium vezetését, melynek célja a magángazdaság talpraállítása. Mert a szállítás az ország pénzügyeit úgy rendbehozta, hogy annál jobbat

Telepítési,
bevándor-
lási enge-
délyek.

Hajó-
jegyek
Pénz-
küldés

„PANNONIA” WESTERN CANADA COLONIZATION SOCIETY

Főiroda: WINNIPEG, Man. 296, Main St.

BEVÁNDORLÁSI engedélyek, HAJÓJEGY, PÉNZKÜLDÉS. Miután a bevándorlási rendelkezések megváltoztak, ajánlatos felvilágosításért azonnal iródnkhoz fordulni. Előre kifizetett hajójegyek és óhazai utak előkészítése. — Pénzküldés amerikai dollárokból vagy óhazai pénzben. GYORS, BIZTOS, JUTANYOS. — Postán vagy táviratilag. A címzett sajátkezűleg alírt nyugtáját küldjük vissza a feladónak. TELEPÜLÉS és FARMOK eladása.

Miután telepünkön az eladásra lekött földet az idény előrehaladottsága folytán a bérlok vagy vállalkozók már bevetették, szükséges, hogy az új vevő, amennyiben most akarja farmját átvenni, majd a cséplés után az ezeket megillető természetét leadja. Ha az aratást vagy cséplést az új vevő vállalná, természetesen, hogy levonásba hozhatjuk az ezzel kapcsolatos költségeit. — A többi feltétel úgy mint kevés előleg, hosszú törlesztés, olcsó kamat, fél vagy harmadtörlesztés stb. stb. továbbra is érvényben marad.

FINN ÉS MAGYAR AGYVELŐ FORMÁLJA AZ UJ AMERIKÁT

MAGYAR MŰVESZI ALKOTÁS LESZ A GYÖNYÖRŰ LIVINGSTONE EMLÉK KANADA ÉS AZ EGYESÜLTEK HATÁRÁN — LATOGATÁS MARÓTI PROFESSZORNAL

WINDSOR-DETROIT, szeptember végén.

A Kanadai Magyar Szövetség és a Kanadai Magyar Újság kért meg arra, hogy íjesszem meg Maróti Géza professzort Detroitban egy interjú készítésére. Ugy a Szövetség, mint a kanadai magyar sajtó tisztelettel és figyelemmel fordul azon monumentális munkák felé, melyek — büszkeséggel mondhatjuk — magyar szívből, érzésből és agyvelőből fogantak meg.

Windsorban látogatok át a Detroit River tulsó partján fekvő metropolisba. A két város, Windsor és Detroit, úgy ölelik egymást, mint Buda és Pest. Ebben az esetben Buda szerepét Windsor tölti be. A hatalmas folyamot átmost építik a világ leghosszabb hidját és néhány év múlva már alagút is összekapcsolja a két testvérváros. Windsor még Kanadában fekszik, míg Detroit már az Egyesült Államok népszáma négy negyedik városa.

A hajóállomást elhagyva egymás hegyén-hátán előre tülekedő autók tengere suhanunk át a Woodward utcán, mely Detroit legfontosabb útjait utvonala. Alighogy elhagyjuk a Múzeumot már szemünkbe ötlök a négy-tíz emeletes házak tömegén messze kimagasló márvány falakkal

burkolt épület, a Fischer Building. A negyedik emelet magasságig nyílik az a pompás csiszolt portál, amelyen belépve az arany, kék és zöld színek ragyogó pompája, figurák téka, mozaikok csodái fogadnak. Az észesség van, mintha az Alhambra bűvös palotái tárulnának fel előttem az amerikai kontinens szívében valami varázsmester legzetes parancsára. A lift egy pillanat alatt a hatodik emeletre zuhan fel, s még egy pár lépés és elérjük Maróti mester műtermét. Tágas, világos terem, amelynek ablakából nagy Detroit képe tárul előnk.

Eszembe jut, hogy a Mester hány szor tekinthetett át ezen a városon, mely alig száz év alatt őrácsá lett, mert multja sohasem sorvasztotta és egészséges józan és diktálta jelenléte és kormányozza jövőjét.

A Mester régi szeretettel fogad, olyannal, mely csak az igazán nagyok kivételes adománya. Az „interjú” szóra tényleg elkomolyodik egy pillanatra, nehezen megy, de aztán kedvesen egy sarokba invitál, ahol egy rajzoló asztalon kiterített papírosalmat, s jegyzem azt, amit a Mester mond.

AMERIKA SZÉCHENYI ISTVANJA

Olaszország napugaras renaissance-je (újászületése) fejlődési pártfogók fényes udvarában és nagy alkotók szívében fogant meg. Mint egy nagy Medici, úgy említi meg először a Mester G. G. Booth, detroiti milliós, Detroit egyik legnagyobb napilapjának a tulajdonosát. Amerikába vándorolt őseinek régi Homestead-je a Detroit közelében fekvő Cranbrook. A régi tanyák helyén, most egy villákból álló város van keletkezében. Hogy mit akar megteremtteni Mr. Booth Cranbrookból, azt a legjobban úgy értjük meg, ha elképzeljük, mit jelent ma már Hollywood a filmművészetre.

Hatalmas, amerikai méretű művészeti központ megteremtése Mr. Booth álma. Még pedig egy olyan művészeti központ, amely nem a mennyiségre, hanem a minőségre helyezi a fegyvert. A Cranbrook alapítványához egyedül Mr. Booth 12 millió dolláros alapítvánnyal járult hozzá. Ez olyan géniusz, mint amilyenel Gróf Széchenyi István megteremtette a Magyar Tudományos Akadémiát, s mint amilyenel Vigrányos gróf naggyá tette ugyanezt az alapítást. A művészeti akadémia körül az iskolák egész serege csoportosul. „Arts and Crafts Schools”, mely kézművészeti iskoláknak felel meg, ahol a növendékeket az anyagok ismeretén túl a művészet felé nevelik majd. A művészetet körülbelül úgy értik, hogy az építészettel vessik a művészetek anyjának. Az újranderült szemléletű nevelés számára lehetővé kellett tenni, hogy amit a növendékek terveznek, azt láthassák a kiviteli anyagban is. Nagy anyagkiszárolási állomások épülnek: bronzöntő, kerámia műhely, kőfaragó, műtermek, szőnyeg szövő-

de, mozaik munkatermek, üveg öntőde, azonfelül fel lesz öltetve a kert művészet, muzsika, színműrodalom, színház és zárt színházak, a leányiskolákban táncművészet, ritmikus mozgás, szóval a szépség önkultusza akar innen kiérkezni az egész amerikai kontinensre.

Itt lesz a művészetek könyvtára is elhelyezve, mely már ma tel van felmérhetetlen becsű ritkaságokkal, forrásművekkel.

Ma már páratlan folyóirat, kéziratsorozat, a természet gyűjteménye, Most van kialakulóban — teszi hozzá a Mester — az Akadémia Múzeuma, amelynek számára G. G. Booth építészeti részletekkel összefüggő faragászati remekket vásárolt.

Ez a Mr. Booth nemcsak józan, okos, hanem végtelenül értékes és tartalmas ember. Egy Medici lélek — teszi hozzá a Mester — akit újászületésben most Amerikának adományozott a Teremtő. Az általa megteremtett iskolák egész rendszerének szíve olyan templom, amelynek minden szöve műremek. Harangjátéka messze hirdeti a szépség Himnuszát a Teremtő tiszteletére. Mr. Booth nemcsak a pénzt adta, mint sok mecénás teszi, hanem saját maga is dolgozik életének ezen a legnagyobb művén.

Kitűnő munkatársa ebben a korszakalkotó teremtésben Professor E. Saarinen, aki a finn testvérnemzet szülője, s aki már évek óta Cranbrookon tartózkodik, szerényen lemond más nagyobb vagyont jelentő munkáiról, hogy egész életét ennek a nagy ügynek szentelje. Kitűnő munkatársa Loja Saarinen, felesége, aki fából faragott kisléptékű modellekben készítette el az egész granitózus alkotás architektonikus dispositióit.

UJ STILUS, UJ IRÁNY, UJ CSODÁK AMERIKA MŰVÉSZETÉBEN

Maróti professzor Cranbrookban a szobrászati részleteket dolgozták. — Azt akartam kiderítenem — mondja mosolygva, — hogy az egyetlen díszítő elem, amelynek nevelő jelentősége és értéke nem volna. Mindezt részlet mondjon valamit a régi történelmi és szépség régi hőseiről, nagy gondolatokról, legyen ennek az iskolavárosnak a külseje olyan, mint egy nyitott őrács Biblia, melynek minden válasza nagyságot, erőt, látképes szépséget lehet.

Ha ez a nagy kulturalkotás átmeny az emberiség vértébe, öntudatába, akkor ellensúlyozza majd a minden latin kulturát elnyelő és fenyegető industrializmust és kommercializ-

mat népi újkor kultúrtörténetében: a pénz, az erő és a józanág szépség felé való emelkedését hirdeti. A világ történelmében semmiféle korszakban így nem építkeztek. Az ilyen fellendülés nemcsak a pénzen mulik. Más népek is voltak és vannak kincsei: ez már a nemzeti öntudat szépségét való terheséget jelenti, a szülő és rideg amerikai szív új kiélegetését keres és imáddal borul le most a szépségek, színek, figurák csodái előtt.

ÉSZAKAMERIKA NÉPEI A VILÁG ÉLÉN

Ha ez az új korszak, mely Mr. Booth és finn-magyar munkatársaival kótásán át már beköszöntött, nemzeti sajátosságává válik majd az új amerikai generációknak: akkor az amerikai lélek teljes átalakuláson fog átmenni. Majd önnálló, nemzeti, határtalan fejlődési lehetőségekkel bíró kultúrát terem meg.

A Fischer Building tervező építész Albert Kahn, aki úgy az adminisztrációban, mint a koncepciókban genialisan igaz mesterre 350 főből álló építészeti irodájának. Maróti professzor alkotása a hatalmas csiszolt granitból való portál, a szobrok, a bronzszobrok, az arkádok, a dóm, a színház foyer, a lépcsők és lift előtermek, a First National Bank menyezete stb. Ezek mind nemes anyag felhasználásával készültek és csak az aranyozásra 20.000 dollár értékű aranyelemet használtak fel.

Amint beszélgetünk Maróti professzorral, szemel gyönyörködve fordulnak első munkatársa, Gáspár Miklós felé, aki épen figurák festésével van elfoglalva. A Mester sajtóterv, kartonjai alapján a figurális festés kivitele volt az ő munkája. Drága, meglehetősen nagy szíve van a nagy mesternek. Most is szegény, szétdarabolt ma

KABELDIJ
AZ ELŐ KÖLDESSEL 1 DOLLAR, ISMÉTELT KÖLDESSEL
csak 50 cent

KELEN SÁNDOR, MONTREAL BANKÁR, KÖZJEGYZŐI, PÉNZKÜLDŐ ÉS HAJÓJEGY IRODÁJA
LEGOLCSÓBB, LEGGYORSABB PÉNZKÜLDÉS! KERJEN PÉNZKÜLDŐ IVET.
EDDIGI SOK EZER ÜGYFELEML BIZALMA IGAZOLJA PONTOSÁGOMATI PERMITEK BESZERZÉSE CSALADOKNAK, ROKONOKNAK, BARATOKNAK.
BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK.
Cim: ALEX A. KELEN, MONTREAL
1456 City Hall Ave.
BIZTOSÍTÁSOK: ÉLET-, PALESET ÉS BETEGSÉG ESETÉRE, HAZAI VONATKOZÁSÚ ÉS EGYES JOGÜGYI OKIRATOK SZAKSZERŐ SZERKESZTÉSE ÉS HATÓSÁGI ERVENYŰ HITELESÍTÉSE.

Hogyan kell a Poolnak eladni a búzát, ahol nincs elevátor?

Ha nincsen farmja közelében elevátor és közvetlenül a vasúti kocsiba kell fuvarozni a termést, töltse ki a fuvarlevelet a következőképpen:

(To the order of) Saskatchewan Pool Elevators Ltd.
(Destination) Port Arthur, Ont.
(Advise) Saskatchewan Pool Terminals.
In care of Saskatchewan Pool Terminals.

Küldje be haladéktalanul a fuvarlevelet a legközelebbi Pool elevátor ágennek, vagy közvetlenül a Head Office, Sask. Pool Elevators, Regina címre, megjelölve, hogy mennyi előleget óhaj.

Ha a fenti módon jár el, a Pool SEMMIFÉLE KÖLTSEGET NEM SZÁMIT FEL a vasúti szállítási, becslési és mérlegelési díjok kivételével.

The Saskatchewan Co-operative Wheat Producers Ltd.

Head Office: REGINA, Sask.

Igy minden pooltag részese lehet a Pool nyereségének osztalékában és ugyanazon előnyökben mint azok a farmerek, akiknek módjukban van a Pool elevátorjaiba szállítani termelüket.

20 EVSZÁZAD SZÁRNYAIN

RADIO KIFIZETÉSEK 48 ÓRÁN BELÜL
KAUFMAN ÁLLAMI BANK
124 NORTH LA SALLE ST. CHICAGO, ILL.
SZOLGÁLTATA
A LEGGYORSABB ÉS LEGOLCSÓBB ÖSSZEKÖTŐ KAPOCS MAGUK ÉS OTTHONMARADT SZERETETJEIK KÖZÖTT

TUDJA-E ÖN AZT, HOGY A KANADAI MAGYARSÁGNAY TOBB, MINT FELE ÁLTALUNK KÜLDIPENZET AZ ÓHAZÁBA?

Miért? Azért, mert

Áraink beszélnék Önmagukért.

KÜLDÉSI DÍJAK:

\$ 5-ig postán	30; távirattal összesen	\$1.15
\$ 10-ig "	50c;	\$1.25
\$ 20-ig "	70c;	\$1.45
\$ 40-ig "	90c;	\$1.65
\$ 50-ig "	\$1.00	\$1.75
\$ 70-ig "	\$1.20	\$1.95
\$ 100-ig "	\$1.50	\$2.25
\$ 200-ig "	\$3.00	\$3.75

AUSZTRIA, ROMÁNIA, JUGOSLÁVIA és CSEHOSLOVAKIA

Hasonlítsa össze díjazásunkat más bankokkal és akkor látni fogja, hogy mi vagyunk a legolcsóbbak az Egyesült Államokban és Kanadában. Minden általunk elküldött összegért szavatolunk és a címzett saját kezű aláírásával ellátott nyugtárványt, a pénzküldésnek beküldjük. 1/2%, azaz \$100-kint \$1.50 átutalási díj.

DIREKT ÖSSZEKÖTÉSEINK FOLYTAN PÉNZBEN, DINÁRBAN, LEIBEN ÉS CSEH KORONÁBAN GYORSABBAN ÉS OLCSÓBBAN FIZETÜNK KI, MINT BARKI MÁS. KÜLDJE LEGKÖZELEBBI PÉNZKÜLDÉSENYÉT ÁLTALUNK A KIPRÓBÁLT LEGNAGYOBB CHICAGOI MAGYAR AMERIKAI ÁLLAMI BANK ÁLTAL. IRJON MAGYARUL.

Vagyon kb. \$1,000,000,00

NE LUTRIZZÉK!

Tegye bankbetétjét ÁLLAMI BANKBA amit 5000 ügyfelünk tesz!

Verejtékes munkával megkeresett pénzt ne tartsa otthon pénzszedni a tádfiában, ahol esetleg előghet, vagy elveszhet, hanem helyezze ki kamatozóra a mi amerikai állami bankunkban, mely állandó állami ellenőrzés alatt áll a ahol ennek folytán pénze feltétlenül biztos helyen van.

KAMATOT IS FIZETÜNK, ÉS PEDIG:

Felmondás nélkül betétre 3%-ot, három hónapra lekötött betétekre 4%-ot, jelzáloghitelre 6%-ot. — Vagyon körülbelül 1 millió dollár; bőséges biztosítás a betevőknek.

LETHBRIDGE, ALTA.

A Lethbridge Ifjúsági Kör szeptember 15-én megtartott színdarabban egybekötött táncmulatsága nagy sikerrel sikerült. A „Tóth Lidi” című népszimfóniát adták elő a lethbridgei műkedvelők Tóth János és Szanyi Viktor rendezésében.

Szereplők: Pipás Tóth János; Balázs József, Bábi, a felesége; Matiz Józsefné, Lidi, a leányok: Kanyal Mariaka, Zsuzsi, a barátnője; Gáli Etnaka, Volt csendősrő Bárdos Kálmán; Ifj. Mikla János, özv. Szigeti András; Gajdos József, leánykerő Bence; Tarlóczy Ferenc, részeges Cirok József; Matiz József.

A szereplők kivétel nélkül mind mulattatták a vendégeket, különösen a részeges Cirok Józsi egyre hajtogatja a boros üveget, mérgében még az előtér gyökerestől akarta kicsavarni, tapsnak és nevetésnek csak sokára visszahátréshessen.

Ugy a helybeli, mint a vidéki magyarok szép számmal jelentek meg és igen jól mulattak, tánc közben alig volt szünet, úgyhogy a mulatságnak csakhamar megjött a 12. óra, amikor mindenki vígan távozott haza.

A zenét Béres zenekara szolgáltatta. Hála köszönetet mondunk egy a vezetőnek, mint a szereplőknek a szíves fáradságukért. Hasonlóképpen a szervezőknek és a vendégeknek szíves pártfogásukért.

ROHÁLY FENREC

BEKEVÁR, Sask.

A vasárnapi iskola évszázó vizsgája szeptember 30-án lesz. A tanítónő, Miss Beke Ester, teljes odaadással készül az ünnepélyes vizsga sikeréhez. Pressbiteri határozat szerint minden család 3 dollárral köteles a vasárnapi iskola fenntartásai költségeit hozzájárulni. Állik még nem adták meg ezt a valóban nemes cselekedést, azok szíveskedjenek azt mind előbb, Dóka Dániel pénztárnaknak átadni.

Dr. MOLNAR JENŐ
Windsor, Ont.

Az egész telep népe éléken tárgyalja az angol lapokban közölt amaszenciós hírt, amely szerint a déli egyesült államokbeli baptista egyház missziói pénztárnoka a kezelőbiztosított közpénzekből egymillió dollárt elkiszasztott. Ez is megerősíti a ma régi mondást, hogy minden vallásban vannak jó emberek és vannak rossz emberek s hiába kérkedik valaki azzal, hogy az ő felekezetéhez tartozók minden makula nélkül való emberek. Azt olvassuk a Szent Írásban, hogy Isten nem személyválogató, de minden nemzetségből kedves Nekik a kárki, aki 50 féll és igazságot cselekszik.

Az uknyeri urvacsora a békevári ev. ref. egyházban október első vasárnapján lesz, míg Whitewoodon a rákövetkező vasárnap d. e. 11 órakor áldozunk. Ez utóbbi helyen jelenjenek meg pontosan a hívek, hogy a lelkes a békevári istentiszteletre még visszaérhessen.

KOVÁCS JÁNOS
ev. ref. lelkész

KÖSZÖNETNYILVÁNÍTÁS

Szerencsétlenül járt honfitársunk, a winnipeg-i tóba fult Brackó Dező özvegye e hó 22-én utazott hazá Magyarországra s ezután bucsuzik ismerőseitől és férjének barátaitól, akik neheze napjában odaszó közbenjárásukkal kisegítették és fájdalomban vigasztalták.

KERESZTELŐ

Ralf Albert és Horváth Vilma, winnipeg-i lakosok nemrég született kislányát a múlt vasárnap részeseit a keresztelés szentélyében a Sz. József kórház kápolnájában ft. Soós István plébános által. A keresztanyók Pollák Nándor és neje, Béli Erzsébet voltak kiknek vendégszerető házára a délután folyamán barátságos lakomát tartott, melyben az üszülőt szülei, annak testvérei és néhányan mások is résztvettek.

ÁLLJUNK MEG EGY PILLANATRA!

KOMOLY SZÓ A KARÁCSONYI ÚTTAL KAPCSOLATBAN — ÉRTSÜK MEG EGYSÁMST ÉS LEGYÜNK

SZERETŐ TESTVEREI EGYMÁSNAK

Asz élműt hűen olyan dolgokat hallottunk a karácsonyi társasutazókkal kapcsolatban, amelyek határozottan meglepnek bennünket. Jelentkezők közül ugyanis többen tudomásunkra hozták, hogy mióta a környéken átjert a híre, hogy az útszáma szándékosan utazni, bizonyos részről mindenképpen le akarták beszélni őket, hogy mondják vissza a már hozzászánt beküldött jelentkezéseiket, sőt néhány esetben még az is előfordult, hogy amint az illető utasának híre kitűzött, egyes társaságok megbizottajai még arra is rá akarták beszélni őket, hogy a hozzászánt már elküldött utiköltséget kérjék vissza tőlük és jegyüket náluk, az ő társaságuknál váltsák meg.

Egyes gondolkodó ember előtt jóformán szikszéketlen kifejtett, hogy azok, akik az üzleti életben ilyen eszközökkel dolgoznak, messze letérnek az üzleti tisztaság útjáról. Bár az üzleti életben mindenütt van konkurrencia, verseny, amely nélkül az egyszerűen elenyészne, de viszont ez a verseny csupán a tisztesség határain belül történhetik. Komoly, megbízható cégek sohasem folyamodnak olyan eszközökhöz, amelyek üzleti tekintélyüknek ártsalmára lehetnek.

A Kanadai Magyar Újság — ezt valamennyi olvasónk nagyon jól tudja — sohasem foglalkozott hajójegyüzletekkel és az ezidő karácsonyi kiadványát sem azért rendezte, hogy abból különösebb üzletet csináljon magának. Pedig talán még erre is jogsult lenne, miután a Kanadai Magyar Újság a kanadai magyarság közös érdekménye, valamennyiünk javát és elősorsban egyetemes magyar érdekeket és nem magánérdekeket szolgál, mi mégsem gondoltunk volna egy

lyen ut megrendezésére, ha olvasónk közül többen erre határozottan fel nem kérték volna bennünket.

Ne értsen bennünket senki sem félre: mi meg vagyunk győződve róla, hogy akik kezdetől fogva velünk szándékoztak utazni, ki is fognak tartani mellettünk és akár kicsi lesz a csoport, akár pedig nagy, mi mindenképpen szeretettel, egyetlen kis családként fogunk átutazni az Óceánon — ha azonban most mi ezzel a kérdéssel foglalkozunk, az csak azért történik, mert fájdalommal tölti el bennünket, hogy egyesek ennyire megelégednek arról a kötelességről, amellyel az üzleti tisztaság elvénél tartoznak.

Az is tudják a Kanadai Magyar Újság olvasói, hogy mi soha egyetlen hajótársaságot sem helyeztünk előnybe a másikkal szemben. Ennek bizonyítékaként elég, ha megemlítjük, hogy a tavalyi esztendőben történt soroláskor a Canadian Pacific társaság üzleti érdekeit hirdették hónapokon keresztül, tavaly előtt ugyanezt tették meg a Cunard társasággal és az ideén éppen azért választottuk a White Star, miután nem akartunk részre hajók lenni.

A Kanadai Magyar Újság valamennyi hajótársasággal üzleti összeköttetésben áll olyan értelemben, hogy ezeket a társaságokat hirdeti és az ezekből a hirdetésekkel befolyó összeg színtén fedeli lapunk előállítás költségeinek egy részét. Éppen ezért ha mi ezeket a hirdetőket meg akarjuk tartani, minden társasággal szemben az egyenlő elbánás alapjára kell helyezkednünk és egyszer az egyiket, mászor a másikat kell sorban olyan különleges fizetésekre, mint amilyen a sorolás, vagy egy közös társasutazás, bevonunk.

Nem szeretnénk ezekkel a sorokkal senkit megsérteni, nem is az a célunk, hogy a legkisebb mértékben is sértelenségeket támasssunk, de más részről úgy éreztük, hogy egyeseknek, akik megelégedtek magukról, a fenyegetést még most, idejében figyelmeztetést kell adnunk.

Azokat a magyárokat pedig, akik karácsonyra haza szándékosan utazni és véletlenül nem a mi, hanem a mások által rendezett társasutazásban akarnak részt venni, felkérjük, legyenek bizalommal azok iránt, akikkel először tárgyaltak, mert meg vagyunk győződve róla, hogy a többi társaságok színtén legelkülönösebben fogják ügyeiket elintézni.

— EURÓPÁTÓL AMERIKÁIG —

Másrésről azonban felkérjük mind azokat, akik ilyen utasokat rendeznek, hogy a már más társaságnál lejelentkezett utasni szándékosok gondjait ne nehezítsék meg azáltal, hogy őket ide-oda hivatgatják, mert ezáltal nem az utasni szándékosok magyarságát de még saját érdekeiket sem szolgálják.

Mindazok pedig, akik eddig már jelentkeztek nálunk, vagy a jövőben fognak jelentkezni, legyenek meggyőződve arról, hogy a Kanadai Magyar Újság már eddig is elkövetett mindent az amerikai és az európai kontinensen egyaránt, hogy az általunk rendezett társasutazást olyan kedvezményessé és olyan kellemessé tegye, mint ami ilyen az a jelenlegi körülmények között egyáltalán lehetséges.

A Kanadai Magyar Újság által rendezett társasutazást lapunk főszerkesztője Hordósy Iván, személyesen vezeti, aki a legnagyobb örömmel lesz segítségére minden utasunknak elintézendő dolgában. Az utaszás a White Star—Red Star Line hatalmas óceánjáró gőzösén, a „Baltic”-on történik.

— AZ INDULÁS —

A „Baltic” december 8-án délelőtt indul New Yorkból és 10-én délelőtt Halifaxból. Ez az utiprogram lehetővé teszi a társasutazás résztvevőit számára, hogy kívánságuk szerint London és Páriset megtekinthessék és karácsony napjaira mégis megérkezzenek az óházába és a szent estét családjuk, hozzátartozók körében tölthessék.

Megirtuk azt is, hogy a jegyek a hajószállástól számítva egy teljes évig érvényesek és hogy az általunk rendezett társasutazás minden résztvevője Mr. Thomas Gellejtől, a kanadai kormány nyugatkanadai főmegbizottjától sajtókezelő aláírásával ellátott levelet kap, amely hivatalosan garancia, hogy mindenki a legkisebb baj vagy akadály nélkül partszálláson Kanadába való visszaérkezése után.

tefőben áll olyan értelemben, hogy ezeket a társaságokat hirdeti és az ezekből a hirdetésekkel befolyó összeg színtén fedeli lapunk előállítás költségeinek egy részét. Éppen ezért ha mi ezeket a hirdetőket meg akarjuk tartani, minden társasággal szemben az egyenlő elbánás alapjára kell helyezkednünk és egyszer az egyiket, mászor a másikat kell sorban olyan különleges fizetésekre, mint amilyen a sorolás, vagy egy közös társasutazás, bevonunk.

Nem szeretnénk ezekkel a sorokkal senkit megsérteni, nem is az a célunk, hogy a legkisebb mértékben is sértelenségeket támasssunk, de más részről úgy éreztük, hogy egyeseknek, akik megelégedtek magukról, a fenyegetést még most, idejében figyelmeztetést kell adnunk.

Azokat a magyárokat pedig, akik karácsonyra haza szándékosan utazni és véletlenül nem a mi, hanem a mások által rendezett társasutazásban akarnak részt venni, felkérjük, legyenek bizalommal azok iránt, akikkel először tárgyaltak, mert meg vagyunk győződve róla, hogy a többi társaságok színtén legelkülönösebben fogják ügyeiket elintézni.

Csupán arra szeretnénk kérni mindenkit, hogy a jelentkezéssel együtt, vagy az egész utiköltséget vagy pedig 25 dollár előleget küldjön be hozzászánt, hogy azáltal helyét és elsőbbségét biztosíthassuk. Azokat is kérjük, akik eddig már jelentkeztek, de az utiköltséget még nem küldték be, hogy vagy a teljes utiköltséget, vagy pedig a 25 dollár előleget saját érdekében mielőbb adják postára, mert csak azokra számíthatunk komolyan, akik helyeiket ilyen módon biztosítják.

Tegyük minél nagyobb, hatalmasabbá és imponálóbbá a kanadai magyarak karácsonyi társasutazását a szülőföldre!

Deportálják a bányász aratót

OTTAWA, szeptember 25 — Edward Evans, angol bányász aratót ma a törvény elő állították. Evansot ugyanis az angol bíróság súlyos büntetésre ítélt, mert az angol bányász aratók hajlandó volt felfüggeszteni, ha Evans elhagyja Anglia területét. Evans ekkor Kanadába vándorolt és Halifaxba, Man-ban dolgozott farmon. A winniepei bevándorlási főbiztos megvizsgálta az ügyet és ottawai rendeltre azonnal deportálását rendelte el.


Ami egyébként a bányász aratók ügyét illeti, sokan közülük állítólag beválnak, nagy részük azonban még mindig elégedetlenkedik és így ennek az akciónak végleges mérlegét egyelőre még nem lehet megcseminálni.

LEST WE FORGET

„Stephen Lebon, last of the Veterans of Kossuth's Army is dead”

This was a short item we read in the papers. And yet, what a host of memories, what recollection of past glories and sorrows, what remembrances of heroic deeds, surged forward when we read these few, simple lines. We remembered those almost unbelievable days of 'Forty-eight, when a small nation like Hungary arose to its last man to shake of fetters, centuries old. It fought valiant and successful battles against the mighty Austrian Empire, and was on the verge of a well deserved victory where freedom and independence was beckoning, when the Austrian Emperor summoned the aid of his ally, the powerful Tzar of Russia. Yet Hungary did not give up the fight! It continued the war against the countless Russian armies, contesting every bit of ground. But alas, the resistance was in vain. The day came when the last of Hungary's armies was surrounded on the plain of Világos and there was nothing left, but surrender. The remnants of what was once the proud army of Hungary, diminished and broken by innumerable hardships, passed in front of the Russian Generals and delivered its arms. The Russians, touched by the many heroic deeds of this small nation, granted complete amnesty to everyone and returned hurriedly to their own country; inwardly ashamed that they were used as the tools to crush the freedom of Hungary. Immediately the Austrian reaction set in. Thousands upon thousands of Hungarian patriots were imprisoned, many executed and even the simple soldiers enlisted in the Austrian Army. Those of our leaders who had the good fortune to escape were received in every liberty-loving country with great distinction. Kossuth, the best known leader in the struggle for Hungary's freedom was received in England and America with a celebration seldom awarded to anyone. His entire tour was a continuous triumphal procession. He spoke to thousands and thousands of people and was applauded as the champion of liberty.

Stephen Lebon, the last survivor of these historic times, was himself enlisted in the Austrian Army and sent to Italy where Austria was engaged in crushing the Italian struggle for freedom. But Italy finally succeeded and the Austrian forces were withdrawn. Stephen Lebon returned to the country of his ancestors and pursued a more quiet and peaceful career. But the time came when he could work no more and he entered the Home for the Veterans. There, in the calm leisure hours he could recount the noble and valiant deeds he had the honour to witness and in his small way to partake. He recounted the various battles he participated in, the different hardships he had to endure and was revered by everyone who knew him and who came to visit him and listen to his many



WHITE STAR-RED STAR LINE

Rendes hajójáratok Montréal és Halifaxon keresztül Európába. Winnipegből induló utasainkat a Társaság képviselője kíséri. Segítségnyújtunk európai rokonai és barátai Kanadába való kihozatalánál. Előre kifizetett hajójegy esetében pártatlan gyorsasággal hozzuk ki hozzátartozóját. Pénzküldés kábelen és postán mérésért díjazás és felküldés után kiutaztatás. Utalványainkat a legközelebbi postahivatal amerikai dollárban azonnal kifizeti.

A Montréalba járó hajók közül a White Star gőzös a legnagyobb. Kanada és Európa között 60 éve bonyolítja le a forgalmat. Európa minden nagyobb városában levő irodánkban anyanyelvűt beszélő hivatalnok állnak szolgálatra.

Irjon vagy keresse fel ügynökeinket, kik úgy a hajójegy, mint a pénzküldés felől teljes és díjmentes felvilágosítással szolgálnak.

L. SIKEWYCH, 224 Portage Ave., WINNIPEG.

Lukács Sándor, Canada Bldg., SASKATOON.

Geo. J. DROBEY, 10275-101 St., EDMONTON.

Vegyük hajójegyünket, küldjük pénzünket

KELEN SANDOR

irodája útján
1456 City Hall Avenue, Montreal, Que.

recollections. Then the Great War came, but it did not interest our Veteran very much.

It was too technical, too much machinery and personal valour had too little to do with success. He spent his days quietly, not paying much attention to the march of events and fortunately for himself did not even know how disastrously the war ended for his beloved Hungary. He had only one wish left: to see the little village he was born and raised in, before he closes his eyes for ever. And his friends did not have the heart to tell him that this little village has since passed into the hands of another nation, that it was Hungary no more! They kindly promised to take him there the next year and then again the next. Thus the day

came when Stephen Lebon, the last of the mighty Veterans of 'Forty-eight ended his earthly fight and returned to the place where his deeds shall be rewarded, without knowing that his birthplace has been robbed from his beloved Fatherland. And when the day comes, as it is sure to come, that the Hungarian colours shall again wave over Stephen Lebon's little village, then we shall bear his remnants hither and lay it to rest in the ground in whose defence he gave up his youth and everything he had. And then he shall be able to dream in peace and undisturbed of past glories and future greatness!

PENGÖST, DOLIAZJAT KÜLDJE A „PANNONIA” ÚTJÁN
296 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

Nuga-Tone Helyreállította az Egészségét

Mr. W. L. Bennet, Rohwer, Ark. ból írja a következő levelet, melyet minden beteg, reményvesztett embernek el kell olvasnia. A levélnek egy része itt következik: „En ajándom mindenkinek, akinek gyengék a veséi, aki ideges, gyakori fejfájása van, rossz az étvágya és az emésztése, székrekedésben szenved, — hogy szedjen NUGA-TONE-t. En szenvedtem minden bajokban és a NUGA-TONE megszabadított tőlük és új erőt és energiát adott.

NUGA-TONE több mint egy millió férfinak és nőnek helyreállította az egészségét és gyarapította az erejét. Új akaratot és életkedvet adott nekik és lehetővé tette, hogy több évet és boldogságot merítsenek az életből. Ha Ön gyengékedik, öregnek és kimerültnek érzi magát, vagy a Mr. Bennet leveleiben említett bajok valamelyikében szenved, próbálja NUGA-TONE-t szedni és meg lesz lepve a bámulatos javulástól, amit néhány nap múlva észlelni fog. NUGA-TONE kapható mindenütt, ahol orvososság árulnak. Hogy ha nem volna rá tártáron, kérje, hogy rendeljék meg a részére a nagyban árusítottól.

Gyártunk és importálunk minden fajta eladandó kávérukkat olasz, harmonikát a legjobbat a világon. 10 év jótállás. Árak legolcsóbbak. Ingyenes oktatás vevőknek. Irjon árjegyzékért.

RUATTA SERENELLI & CO.
1014 Blue Island Avenue, Dept. 123, Chicago, Ill.

A LETHBRIDGEI ELSŐ MAGYAR BETEGSEGELYZŐ EGYLET
27 éves fennállása alkalmából minden magyarnak meg akarja adni a lehetőséget arra, hogy a betegsegélyző áldásait élvezhesse és ezért OKTÓBER 1-TŐL NOVEMBER 1-IG A RENDES BEALLASI DIJ FELÉLT KELL CSAK AZ ÚJ TAGOKNAK FIZETNI.
Orvosi bizonyítvány kötelező.
Az egylet vezetősége szívesen lát minden magyart tagjai közötti vállalkozásba lépni.
Tóth János, egyetemi jegyző.

Eladó földek

Van még néhány megvásárolható részben művelt földünk közel hatvan és százharminc hektárnyi területtel. Ezek földek nem terheltek adóval, sőt még az adó is ki van fizetve az évről. Van ezek közül néhány akor hozzászándó kiválóan alkalmas földünk 325-ért akörvenként, továbbá egy új házuk öt akor környékkel, csárkával stb. a Charleswood felé kötelező villamos mellett 32,000-ért. További felvilágosításért forduljon Mr. HODGKINSON-hoz, a

J. J. Swanson & Co. Ltd. címén
600 Paris Building, WINNIPEG

Tűz! Tűz! Tűz!

MILLIÓS ÉS MILLIÓ DOLLÁR PUSZTUL EL ÉVENTE

nemtörődomség és gondatlanság következtében

HA az emberek jobban vigyáznának a gyufára, szivarra vagy cigarettára, gazolint és coal-oil-t olyan elővigyázatossal kezelnék, amint azt kellene, a kemencéket és tüszőhelyeket, füstcsöveket és kéményeket a téli nagy fűtéselés előtt kifestitnék és állandóan szemmel tartanák, minden gyúlékony anyagot, szemetet gondosan eltakarítanának a füstcsövek mellől és aszambatos papírral bevonnák a tüszőhelyeket.

HA AZ EMBEREK A KESŐ BÉNAK HELYETT INKÁBB ELŐRELÁTOK VOLNÁNAK, AKKOR A LEGTOBB TÖZVESZT MEG LEHETNE ELŐZNI.

Akkor nem jelle volna, egy rövid esztendő alatt 52 lélek halálát a lángok között, nem nyomorodott volna meg 22 ember és nem esett volna 22,250,000 értékű vagyon a tűz martalékaul egyedül Saskatchewanban!

Saskatchewan népe október 1-től 15-ig tűzvétség elleni hetet rendez azaz, hogy MEGTÉSSZ A SZÜKSÉGES ÖVINTÉZKEDÉSEKET A TÖZ PUSZTÍTÁSAI ELLEN!

Government of the Province of Saskatchewan
A. E. FISHER, Tartományi Tűzbiztos
Regina, 1928 szeptember 20-án.



Gondos Házigazda

BARMELY ALKALOMKOR NYUGODTAN TEHETI ASZTALÁRA A KITÜNŐ „WHITE SEAL SÖRT”, AMELY TISZTASÁGÁBAN, EGÉRSZÉGBEN FELÜLMUL MINDEN HASONLÓ GYÁRTMÁNYT. RENDELJEN A GYÁRBÓL ÉS MONDJA BE AZ ENGEDÉLY SZÁMÁT.

ENGEDÉLY TULAJDONOSOKNAK HÁZHÓZ SZÁLLITJUK

Kiewel Brewing Co. Ltd. St. Boniface
81 178 TELEFON 81 179

A Kanadai Magyar Újság karácsonyi nagy sorsolása

ELSŐ DIJ: 1 MONTREALTÓL—BUDAPESTIG SZÓLÓ vasúti s hajójegy SORSOLÁS: 1928 DECEMBER 2-ÁN, A KANADAI MAGYAR ÚJSÁG FENNÁLLÁSÁNAK ÖTÖDIK ÉVFORDULÓJÁN. A SORSOLÁSBAN RÉSZTVEZNEK MINDAZOK, AKIKNEK ELŐFIZETÉSÜK 1928 JULIUS 1-IG RENDEZVE VAN.

Előfizetési verseny

ELSŐ DIJ: 1 MONTREALBÓL—BUDAPESTIG SZÓLÓ vasúti s hajójegy EZT A DIJAT AZON 51 VERSENYZŐ KÖZÖTT SORSOLJUK KI, AKIK 1928 DECEMBER 2-IG A LEGTOBB ÚJ ELŐFIZETŐT KÜLDIK BE A KANADAI MAGYAR ÚJSÁGNAK, A TAVALYI ELŐFIZETŐGYŰJTŐ VERSENY GYŐZTESE PRASZLICSAI JÁNOS, HANDSWORTH, SASK. VOLT 14 ELŐFIZETŐVEL.

FEL TEHÁT A MUNKÁRA, TEGYÜK NAGYRA ÉS HATALMÁSSÁ A MI LAPUNKAT A KANADAI MAGYAR ÚJSÁGOT!

A JEGYEKET A WHITE STAR—RED STAR LINE ELŐZÉKENYSÉGE BŐCSÁTOTTA RENDELKEZÉSRE.

A SORSOLÓ BIZOTTSÁG TAGJAI: Thomas Gellej, bevándorlási főbiztos és Scheffbeck István, m. kir. konzul, Bárs Lipthay Béla, a Pannónia Western Canada Colonization Society igazgatója, C. F. Mason, a White Star Line winniepei igazgatója és Hordósy Iván, a Kanadai Magyar Újság főszerkesztője.

HAJÓJEGYEK BEVÁNDORLÓK RÉSZÉRE

VEGYE MEG A HAJÓJEGYET ROKONAI RÉSZÉRE
MÁR MOST! MERT IGY A BEUTAZÁS
SOKKAL GYORSABBAN TÖRTÉNIK.

A Hamburg-Amerikai Hajózási Társaság itteni és európai
ügynöksége minden tekintetben az utazók segítségére
lesznek.

A Hamburg Vonal konyhája és kiszolgálása világhírű.

HAMBURGÓL HALFAXIG \$115
Harmadosztályú hajójegyára

A Hamburg-Vonal pénzküldése olcsó, gyors és biztos.
Forduljon bővebb felvilágosításért a helyi ügynökséghez,
vagy a következő címre:

HAMBURG-AMERICAN LINE
274 MAIN STREET WINNIPEG, MAN.

BIZTOS! AMERIKAI DOLLÁROKAT

utalunk át minden póstahivatallalhoz, Magyarországra, Romániába, Jugo-
szlaviába, Ausztriába és Csehszlovákiába.

Az amerikai dollár küldése Magyarországra a következők:

PÓSTA		RÁDIO		Összesen	
\$ 5.00-tól	\$ 20.00-ig	\$0.90	50c	"	\$1.40
\$ 40.00	"	\$1.00	50c	"	\$1.50
\$ 50.00	"	\$1.20	50c	"	\$1.70
\$ 60.00	"	\$1.40	50c	"	\$1.90
\$ 70.00	"	\$1.60	50c	"	\$2.10
\$ 80.00	"	\$1.80	50c	"	\$2.30
\$ 90.00	"	\$2.00	50c	"	\$2.50
\$100.00	"	\$2.15	50c	"	\$2.65
\$150.00	"	\$3.20	50c	"	\$3.70
\$200.00	"	\$4.20	50c	"	\$4.70
\$300.00	"	\$6.15	50c	"	\$6.65
\$400.00	"	\$7.65	50c	"	\$8.15

100 pengő \$18.00. Posta 45 cent, Rádió 50 cent külön.

Minden pénzküldés, melyet velünk intéztél el, ajándékot biztosít.
Tíz feladati nyugtát küldjön el hozzánk, melyekért ajándékot adunk és
pedig Gillette borotva, töltsztori, sveici zsebdórá, bőr-pénztárca. Ha ro-
konait és családját ki akarja hozatni, rendelkezésére állunk.

MITCHELL GORDON

STEAMSHIP & FOREIGN EXCHANGE
630 Main Street WINNIPEG Manitoba.

EGYLETEK—EGYHÁZAK

KATHOLIKUS MAGYAR ISTENTISZTELET

tartunk, magyar szent beszéddel
minden vasárnap 10 órakor a
Szent Ferencről miséje né-
vérek nagytermében (Jarvis u-
ca 137), melyre minden katholi-
kus magyar hívőt szeretettel
meghív: SOÓS ISTVÁN plébános

WINNIPEGI REFORMATUS EGYHÁZ

Istentisztelet minden vasárnap
délután 3 órakor a Maple Street
Mission templomban (a C. P. R.
közlekedésén).
Vasárnapi iskola minden isten-
tisztelet után.
Lelkész: Balla Zsigmond, 549,
Burrows Ave. Telefon: 51847.
Gondnok: Seres Ferenc 293 1/2
Young Str.
Pénztárnok: Korodi Béla.
Jegyző: Molnár Gyula.
Presbíterek: Just László, Mik-
lós József, Hájasz Tamás.

ELSŐ WINNIPEGI MAGYAR BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Winnipeg egyik legrégibb magyar
egylete. Helysége: 242 Manitoba
Ave — A belépési díj: \$2.00. Havi-
díj: 75 cent. Orvosilag igazolt beteg-
ség esetén rendes tagjainak napi
\$1.00 betegsegélyt fizet. Az egylet-
helyiség aytva kedden, csütörtök-
ön, szombaton 7 és vasárnap 2
és 3 óráig. A tagok szórakozására
különböző társaságok, olvasma-
nyok állanak rendelkezésre. Tag-
felvételt a havi tagdíj alkalmával
minden hó első vasárnapján. Min-
denféle levelezés vagy érdeklődés
az egylet címére: 242 Manitoba
Ave. Winnipeg, Man. küldendő.
Egyeleti orvos: Dr. O. H. UHLE,
rendelője: 507 Boyd Bldg. d.u. 4-6.
Lakáson rendelés este 7 után. Lak-
cím: 616 Mountain Ave. Ph.: 28887

A WINNIPEGI SZENT ISTVÁN KIRALYI RÓMAI KATHOLIKUS BETEGSEGÉLYZŐ EGYLET

Alakult 1907-ben. Saját háza Win-
nipeg, Elmwood, 865 Nairn Ave.
Az egyesület célja: tagjainak beteg-
ség és halál esetén segélyszere, a
vallásos élet erősítése. — Magyar
könyvtár. Az egylet tagjainak min-
den vasárnap és ünnepnap a hely-
ség rendelkezésére áll. Heti \$5.00
betegsegély és \$40.00 temetkezési
segély. Belépési \$2.00, havi tagdíj
50 cent. Közgyűlés minden hé 3-ik
vasárnapján. — Vidékről egyelőre
csak pártoló tagokat vesz fel. Min-
den érdeklődés az egylet elnökéhez
vázandó: Kozogovits József 667
Nairn Ave., Elmwood, Winnipeg.
Egyeleti orvos: Dr. O. H. UHLE
507 Boyd Bldg. Phone: 28 887
Lakás: 616 Mountain Ave.
Phone: 55 672

PENGŐJÉT, DOLLÁRJÁT KÜLDJE
A "PANNONIA" UTJÁN
296 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

HA

RAYMOND és környékén, ahol CUKORRÉPA, DOHÁNY
és mindenféle kert vetemény megterem, akar földet
venni,
CSALÁDIÁ, vagy ROKONA részére Bevándorlást Engé-
délyt akar beszerezni,
HAJÓJEGYET akar venni, vagy PÉNZT akar küldeni
SZEMÉLYESEN, VAGY LEVELELEG FORDULJON
NÉMEDY GYULA P. O. BOX: 239.
MAGYAR TELEPÍTŐ IRODAHÓZ.

A KANADAI MAGYAR UJSÁG HIRDETŐI MEGBIZHATÓ CÉGEK ÉS
ÜGYNÖKÖK, KIK RÉSZVEVŐK TÁMOGATJÁK UJSÁGUNKAT HA
TÁMOGATÁSBAN VAN RÉSZÜK A MAGYARSÁG RÉSZÉRE.

Tapasztalatok, vagyis másszóval a kiállításon szerezett tapasztalatok

TISZTOTT KOKAS MÁRTON SÓGOR UR

Lyó egészségét és hasoló lyó-
kat kívánok tovább haza köll-
ött gyünni a követ választás e
rányába és a többi tapasztala-
tot majd innen hazulról írom
mög.

Hát ahogy haza értem, mán
annyi követ ur lödörgött a faj-
ba, hogy majd szétszórtak. A
feleségöm mög aszondi, hogy
itt lyárt a méltóságos báró ur is
tisztított szépön mönynek el ho-
zza hónap ebédre a zesküttel-
kel ögyütt.

No e nem tétzött.
Alig hogy ezt kimondi, belép
maga az méltóságos báróné.
mondok Isten hozta, ez mán mé-
gis nagy bötsület a zén tisztös-
sős házamnak. Hát aszond:
erre lyártam, gondotam mögné-
zöm az én lyó bíró barátomat,
mivelhogy hallom hogy megér-
között, hát szömőjösen is mög-
hivom ebédre a zeskütt urakkal
ögyütt.

Mondok a zanyuknak forráj
hamar ekkis kávé ü méltóságá-
nak, hátha éhös.

— Köszönöm aszondi nem
köll most.
De én tsak éntöttem a zany-
nyuknak, hogy ne hallgasson
rá.

Hogy oszt bétálalta a zasszo-
ny a kávé mondok tán nem jó?
De aszondi a méltóságos assz-
ony, ügön fám, tsak még forró
hát várok vele. Oszt szépen el-
nyájaskottunk, a feleségömmel
is úgy elbeszélgetött, mintha ő
is bíróné vóna, vagy mintha a
feleségöm is báróné vóna.

— De mondok tessék most
mán.

— Forró még aszondi.
Belégyugom a zujjamat a ká-
véba, mondok möghati mán mé-
ltóságod nem forró.

Hát mög is itta ügön lyó éz-
üven.

Alig, hogy elmönt összedobol-
tatom a zeskütteket mondok ti
szött eskütt urak, báró ur ebé-
dre hívott bennünket, hát mos-
gyatok mög, füsülkögyetök m-
ög, a tsizmátokat kennyetök
mög vagy szalonával, vagy ha
lzsirral, a bajuszát víjaszkolja ki
ki szépön högyösre, mert a püs-
pök nem övött különbet, mint
mink hónap.

Hát tsakugyan mögvót az n-
agy paradás ebéd. Én az méltó-

ságos asszony mellett ütém, a-
llig is öhettem tüle, mert a sza-
ga is olyan vót a ruhájának mög
ögyre pusmogott a fülembé, ho-
gy aszondi, magába bizok én bi-
ró ur, hogy mögválaszték a zu-
ramat.

— Hát affelül nyugodtan al-
hatik Méltóságos asszonyom m-
ondok, tsak ojan kormánypart'
guszusa ne vóna legalább a Mé-
ltóságos urnak, de nem baj, ö-
gyet választhatunk a sok közt
oját is.

Aztán, hogy ügön pirosra sült
szárnyas petyőnyét hoztak, mo-
ndok hun vöttek ennyi jértzét
Méltóságos asszony ebbe a zid-
döbe.

— Fenyő madár az aszondi
nem jértze.

Hát abból ropogtattunk azt-
án kedvünkre különösen az pi-
ritott zömőjéből.

— Mondok mi van erre rá ke-
nye, hogy ojan különös ézü?

A méltóságos asszony elmo-
sojodik, de furtsán.

— A belső része aszondi.

— Belső része?

Nem értöttem, de a báró az-
tán mögmonta nagy nevetve.

No erre neköm mingyán a
törkonn akatt a falat, de a töb-
binék is, se szóltunk se beszél-
tünk, tsak vöttük az kalapunk-
kat, de mán odabe düjted a szó-
munk.

Oszt aszondi a báró a zajtoba
hát a választás estéjén majd mö-
gen szívesen látom valamennyi
öket.

— Köszönnyük, nyögtem, de
nem élünk izével.

Oszt döntünk kifelé ahogyan
tsak-löhetött.

Mejhöz hasoló lyókat kíván-
ok

Göre Gábor
híró ur.

Őszi szük ségletét

olcsón kioldítható, ha fős-
niszbe, tűzhelybe, kis mele-
gítő kályhába tüllünk vesz
jő ARCTIC fajta tüzfűt. Te
lefonáljon egy fuvarért hoz-
zánk.

THE ARCTIC ICE & FUEL CO. LTD.

439 PORTAGE AVE.
Opposite Hudson's Bay Co.
PHONE
42321

Forduljon teljes bizalommal hozzánk.

Felszerelt farmok eladása évés készpénz lefizetésével vagy anélkül.

Utlevelek Hajójegyek
BEUTAZÁSI ENGEDÉLYEK
KÖZLEGYZŐI MEGHATALMAZÁSOK
IRODAK minden ügy-bajos dolgában gyorsan és pontosan eljár és
lelkilegmeretes elintézésreli biztosítja.

H. SCHUMACHER, kir. közjegyző
E. WOLLNER, a magyar osztály vezetője.
1607 Eleventh Str. REGINA, SASK.

Októberben elkészül A KANADAI MAGYAR UJSÁG 1929-es Képes Nagy Naptára

GYÖNYÖRÖ, VALTOZATOS TARTALOMMAL, SZEBBNEL-SZEBB
ELBESZÉLESEKkel, MULATTATÓ ES TANULSÁGOS TORTE-
NETEKkel, GAZDASÁGI TUDNIVALÓKKAL, KANADAI VONAT-
KOZÁSÚ CIKKEKKEL, A NAGYVILÁG, MAGYARORSZÁG ES KA-
NADA ÉLETÉBEN ELŐFORDULT FONTOSABB ESEMÉNYEK-
KEL, TOBB, MINT HETVEN EREDETI, KANADAI VONATKO-
ZÁSÚ KÉPEL, ADOMÁKKAL, HASZNOS TUDNIVALÓKKAL
STB. STB.

A képes nagy naptár ára 50 cent.
Az Ohazába küldve 75 cent.

Küldje e rendelését mielőbb, mert a naptár szét-
kúldését a rendelések sorrendjében eszközöljük.

Hazafias üdvözléssel

A KANADAI MAGYAR UJSÁG

296 1/2 Main Street, WINNIPEG, Man.

TORONTO ELSŐ MAGYAR ÉTTERME ES CUKRASZÁJA
Elsőrendű elkészített ételek. Kifűnő sütémények.
MAGYAROK TALÁLKOZÓ ES SZÓRAKOZÓ HELYE.
OLCSÓ ÁRAK. GYORS KISZOLGALÁS.
TORONTO. 47 Grange Ave. TORONTO

Dzvigola János ezuton tudatja a magyarsággal, hogy
boardingházát
78. Henry Averből
GROVE STREET 140 alá
helyezte át.

HA FÖLDET AKAR VENNI,
HA HOZZATARTOZÓIT AKARJA KIHozATNI KANADABA
HA PÉNZT AKAR KÜLDENI,
HA BÁRMI HIVATALOS ÜGYE VAN UGY ITT, MINT AZ
OHAZABAN,
Keresse fel személyesen a legrégibb magyar irodát.

KONYHA FERENC, közjegyző
BOX 514. YORKTON, Sask.

A természet egyik legszebb adománya az emberi hang. Használja
ki tehetségét, finomítsa hangját lágyabbá, kellemesebbé, kifejezőbbé

CRANSTON ÉNEKISKOLÁBAN
209 Birks Building WINNIPEG, Man.

The Colonists' Service Association Limited

Nyugatkanada legkiterjedtebb MAGYAR telepítő és pénzküldő vállalata

Foglalkozunk: Ingyenes munkaközvetítéssel farmokra, bányákba, vasutara, erdőre.

Telepítés: Jól felszerelt farmokat már 300-500 dollár lefizetéssel
adunk Vételár feltérméssel fizetendő.

Telepítünk

Leduc vidékén (Alberta) kitűnő buzatermő erdőföldön magyar telepet
létesítünk CPR földeken. 160 acer csupán 25 dollár lefizetéssel át-
vehető. Négy évig semmi fizetni való nincs. Árak 6-10 dollár/ák nos-
renként. Közel a vasút, elektor, iskola, üzletek, fűrésztelpek. Gyö-
nyűrl vidék, gazdag, lakott. Nem bomstead. Eddig több, mint 60 ma-
gyar család telepedett ott meg.

Pénzküldéssel az egész világra, bármely pénzemben. Kifizetés leve-
lés nélkül.

Beutazási papírok megszerzésével.

Közlegyzői, ügyvédi eljárásokkal, hitelintézetekkel, Dicsőn, pontosan
irodák:

Calgary, Alberta. Lethbridge, Alberta.
812. 1. Street East 405. 2nd. Avenue South.
SCHVARTZ JÓZSEF SCHVARTZ HENRY

Magneto Service Station Limited

Motorok, generátorok, gépek,
mágnesek, sebességmérők, bate-
riák stb. nagy választékban.
2047 Broad Str. REGINA, Sask.
Magyar tolmács alkalmazva

Ha pénzt akar küldeni a
világ bármely részébe,
vegyen

**Canadian National
Express Money Ordert**

Pénze biztonságáért
tökéletes jótálmást vállalunk

Farkas Albert

Phone 35. PLUNKETT, Sask.
KAPHATÓK
Ford autók, Tractorok, Tractorok
Gumik, Betrik és Rádiók, Gazda-
sági szereszközök, Holland Binder
szinór, Rumley és Case ceplőgépek
BRITISH AMERICAN OLAJ CO.
árusítója.
Hajójegyek és pénzküldés.

Ha bármilyen orvosra van
szüksége, küldje rendelését
vagy jöjjön személyesen Kána-
da egyetlen magyar gyógyszer-
tárába.

MASSIG'S DRUGSTORE
1609-11th Ave. REGINA, Sask.

Kanadai Magyar Ujság

Entered as Second Class Matter, Post Office, Ottawa, Ont. Canada.
Published by the Canadian Hungarian News Co. Ltd.
296 1/2 Main Street, WINNIPEG, Manitoba, Canada. Telefon: 23747.
Nyomdaigazgató: NEMES GUSZTÁV

A kiadóhivatal vezetője: KOVÁCS MIHALY
Nagyobb hirdetések árait kívánatra azonnal küldi a kiadóhivatal.
Rates on advertisement contracts furnished on request.

Haza! Haza! Haza!

Társasutazás Középeurópába

a CUNARD LINE óriási 46,000 tonnás csodaszép AQUITANIA gőzessel.

Indulás NEW-YORKBÓL 1928

december 5-én
személyes vezetésem alatt.

IRJON AZONNAL, küldje be utlevelét, mert meg kell szereznem a kanadai visszatérési és az Egyesült Államokon át szükséges engedélyeket.

FAY M. GYÖRGY, P. O. Box 541 WINNIPEG



ÖREG HORDÓT

Mutat a kép, mely a SEAGRAM'S 83 a legelső hordó rozspálínka. „A SEAGRAM TESTVÉREK TÁRSASÁG, Waterloo Ontario-i gyárában van emlékül megtartva. Minden Seagram rozspálínka érett, kitűnő tölgyfahordókban van tartva, korukat a Dominion Government pecsétje bizonyítja.

legöregebb rozspálínka Kanadában Kormány Pecsétje igazolja. B. 53.

SEAGRAM'S 83

Rye Whiskey

Fizessen elő a Kanadai Magyar Ujságra!

BELATINI BRAUN GÉZA A NYUGATON

BEKÉVÁR, Sask. Belatini Braun Géza, a Canadian Pacific budapesti irodájának igazgatója, e hó 18-án, kedden ideérkezett és Pánczél László, a Dr. Lalkow társaságában meglátogatta a telepet. Belatini Braun Géza már több, mint négy hete járja a nyugatot, turálja a legzebb idoszakra esik, mert bő alkalma nyílt est a nagy országot, a vi még kamráját, Quebecől Victoríáig megzemlélni, láthatta mindenütt a szebbnél szebb terményeket úgy aratni, mint csépelni és meggyőződhetett felőle, hogy a magyar kék már mindenütt munkálkodik és hogy mily igazán szükség van itt Kanadában a szorgos földműves munkásokra, mert bizony nagyon sokan keresik meg ma is a munkást és mennyi sokan vannak, akik otthon sóvárogva néznek Kanada felé és nem jöhetnek ki. Belatini Braun Géza nagyon meg van

elégedve a látottakkal és a békevári másfél napi látogatás után kísérővel áthajtott Whiteoodra, s onnan továbbutazik a többi magyar telepekre. Nagyon kívánatos lenne és hisszük, hogy Belatini Braun Géza, akinek nagy befolyása van az érdekelt hivatalokra, mostani tapasztalatait illetékes helyeken megfelelő módon fel fogja használni. SZAKACCS GÁBOR

Két új áldozata van a csecsemőjárványnak

A csecsemőjárvány még Winnipegben nem szűnt meg teljesen, amiért is az iskolákat még nem nyitották ki. A héten 3 járványnak két áldozata is volt, azonkívül bejelentettek egy esetet Headingly Man-ból is. Ott egy huszonhatéves fiatalember esett a járványnak áldozatává, annak ellenére, hogy hat órán keresztül mesterséges lélegzéssel próbálták megmenteni az életnek. A kisérlet azonban nem sikerült.

SZARKA JÓZSEF

üzletében magyar pipa- és cigarettá dohány, papir kapható.

A KANADAI MAGYAR UJSÁG
ügynöke előfizetéseket, hirdetések, keresztetéseket felvesz a lap számára.

Üzlet: 407-2nd Ave.
Lakás: 609-13 Str.
LETHBRIDGE, ALTA.

Apróhirdetések előre fizetendők

Legkisebb hirdetés 50 cent. Háromszori közlés \$1.25. Küldje be Money Orderen vagy bélyegben a közlés díjával.

Felkérem mindazokat, akik Zemplén megyéből ez év Áprilisában Kanadába érkezett unokaöccsém, Szabó Lajosról tudnak, közöljék címét Szabó Péterrel c/o Mike Willek, Box 102 Marcellin, Sask.

JÓMÓDU, 24 éves katolikus vallású fiatalember magyar leány ismeretségét keresi nászülés céljából. Szabó Miklós c/o C. W. Billie, Pembroke, Ont.

KERESSEK angolul beszélő magyar borbélyt. Egyes munkának jó fizetés és állandó állás. Jelentkezés: Bartonshop, 547 Barton Street East, Hamilton, Ont.

KERESSEK ZSÓRI KALMANT, aki 1924 tavasszal jött Kanadába Gőmgyéből és hosszabb ideig Fort William, Ont. lakott. Saját érdekében közölte címét velünk: Immigrants' Service Bureau 8 Barton Street, East Hamilton, Ont.

KERESSEM testvéröcsém, POLYAK BERTALANT, ki ez év augusztusában érkezett ki Kanadába. Kérem őt, vagy a róla tudókat, közöljék címét Polyák Lászlóval, Box 11 Plunkett, Sask.

ELADÓ a város forgalmas helyén egy 8 szobás berendezett lakás. Bordíngházak nagyon megfelelő. Érdeklődni lehet M. Kovácsnál 296 1/2 Main St. WINNIPEG, MAN.

KERESSEM SUPLIKÓ JÓZSEF rokonomat, ki Dolje Kraljevac, Jugoszláviából 1927 május lejeán érkezett Winnipegre. Utolsó címe Box 271 Transcona, Man. Kérem őt, vagy a róla tudókat, közöljék címét Filipovics Józseffel, 608 Adelaide St. Woodstock, Ont.

EGY FIATAL EMBER komoly szándékkal óhajtaná megismerkedni egy

20-30 év közötti leány vagy gyermek telen aszsonnyal. Jelentkezni írjanak az (Arva sívén) jellegre a Kládóban. 40-44

BÁRMILYEN PÉNZNEMBEN

KOLDJE IS PÉNZET, LEGYEN AZ PÉNGG, CSEH KORONA, LEI, DINAR VAGY KÉSPENZ DOLLAR

A SÜRGÖNYÉRT MI CSAK EGY DOLLÁRT SZÁMITUNK

Tegyen csak egy próbát és meg fog győződni a mi sürgőnyi küldésünk gyorsaságáról.

KISS EMIL BANKHÁZA

FOURTH AVE.—9th STREET
NEW YORK

„A Magyar Királyi Pénztakarék-pénztár Képviselője Amerikában és Kanadában.”

KONZULI KERESTETÉS

Beszterceli András volt Fort William-i lakos és Jecs Ferenc, Egertől való illetőségű magyar állampolgármelőlőbb sziveskedjenek jelenlegi pontos címüket közölni az alantl m. konzulátussal.

M. kir. Konzulátus.
625 Royal Bank of Canada Bldg.
Corner Main & Williams Streets
WINNIPEG, MAN.

Két centes emelkedés a gabonázsdén

A multheti winniepi helybeni rő árak a következők voltak:

BUZA —
No. 1 \$1.16 1/2 No. 2 \$1.09 No. \$1.05 No. 4 \$0.99 1/2 No. 5 \$0.91

ZAB —
No. 2 C W 54% No. 3 C W 52%

ARPA —
No. 3 C W 65% No. 4 C W 63 No. 5. 61%

LEN —
No. 1 N C W \$1.88 1/2 No. 2 C \$1.84 1/2 No. 3 C W \$1.69

ROZS —
No. 1 C W 97% No. 2 97% No. 3 W. 88%



„A SÁRGA LILIAM“

szeptember 26 és 27-én este 7 órától a COLLEGE moziban, MAIN és CHURCH uccák sarkán.

CANADIAN PACIFIC gőzhajók

Nagy karácsonyi utazás az Óhazába

Ha karácsonyra vagy újévre meg akarja látogatni rokonait és ismerőseit, már most meg kell tennie az előkészületeket.

A CANADIAN PACIFIC GŐZHAJÓ-TÁRSASÁG külön társasutazásokat rendez és utlevélszerzésben, valamint az utazást érintő bármely más ügyben készséggel áll rendelkezésére.

Új elajfűtésű „Duchess” és „Empress” gőzseink a legnagyobb és leggyorsabb tengerjáró hajók Kanada és Európa között.

Váltson lezállított áru „Prepaid” hajójegyet Európából bevándorló ismerőseinek. A kanadai partraszállást engedélyt és az „Affidavit”-et díjtalanul megszerezzi.

Bővebb felvilágosításért forduljon a legközelebbi C. P. R. ügynökhöz, vagy írjon magyarul közvetlenül

Dr. D. I. LALKOW címére
Room 115 C. P. R. Building,
SASKATOON, Sask.

W. C. CASEY, General Agent, 372 Main St. WINNIPEG, Man.
PÉNZKÜLDÉS A VILÁG BARMELY RÉSZÉBE.
Ha utazik, használjon C. P. R. Travellers Csekket.

páthy-uradalomhoz tartoznak, viselje egészséggel az új birtokos. Ő maga azon a béreit szekéren utazik vissza, melyen ügyvéd je fog megérkezni Pestről, kit minden órán várt.

Kovács pontos ember volt; éppen akkor hajtatott be a kastély udvarára, midőn a gyertyákat meggyújtották.

Minden cseléd, minden ácsorgó jobbágy olyan gyászos képpel nézett eléje. Tudták már, hogy a Kárpáthy-uradalom a jó Zoltán urfi-kezeléséről egy idegen, még nem is ismert gazda kezére fog kerülni, bár a változás okát még csak sejtelmekkel sem bírták utólagról, s mindenki olyan csüggedt volt, mintha saját sorsa változását érezné.

Kovács egy bekötözött iratcsomagot vett ki kocsija üléséből s azt hónapok óta véve, az ifjú báró után kérdezősködött. Az ismeretes pítváriak az újtól vezeték, ott megmondta neki az ügyvéd, hogy senkit se bocsásson be többé, s azazt belépett a levélzárt terembe, hol a Kárpáthy-úri pallosjogi gyakorlata haldan urfi székeket tartott, s a végei tégas-kandallóval látták el.

As öreg Vargának gondja volt tüzet rakatni a kandallóba, mert az idő ószi esőkkel járt, elkelt a meleg szoba. Zoltán elfáradtan ült egy karszékre, inkább lelki, mint testi küzdelem.

Varga uram nem találta ezt a tréfát valami elmésnek s nem késett azt kinyilatkoztatni.

— Edes ifjú uram, nagyon tudnék keseregni, az ilyen mondáson, ha nem tudnám, hogy ennyire nem fog jönni a dollog, nagyságod, ha már lemond is uradalmairól, de szükségködni től, az öreg Varga segített neki hallgatni.

Az ügyvéd megjelenése fölleventé mind a kettőt, Zoltán elkezdte beszélni, míg az ügyvéd tartott iratcsomagot már messziről nyújtá feléje:

centes a Kárpáthy-uradalom

Asok az itkos iratok és azok a gyalázatos, utálatos, förtelmes érzések, melyek egy örökös kizsármítás ugy össze tudott szedni, végre itt vannak ismét a kezébe, akinek

lelkét, életét, megmérgezték, tehet vele amit akar, nem kénytelen fölük félni, velők álmodni többé.

Minden irat közötté van? — kérde Zoltán, midőn a pert remegő kezébe vette.

— Magam győződtem meg róla; az eredetiek adatták át. A per megszűntnek nyilvánított, a felperes visszavonta keresetét, s Kőcserepy befolyásának sikerült magát e pert a levélzártól kitoröltetni.

Zoltán dobogó szívvel fogá a csomagot, s ugy ahogy összekötte volt, behajlítá a kandalló tüzebe.

A három férfi szótlánul állt a kandalló körül, s szeméit je nem véve a lángoló percsomóról, mely anrodunkint foszlányra égett. — Az egyenként felhajló tüzes lapok ugy lobogtak a kandalló forró légvonalában, mintha valami pokolbeli kéz hajlogatná fel azokat, hogy még egyszer végigfusson az izzó sorokon, s minden kihamvadt lap foszlányra fölrepiüt a lángok közé, a kúrton kiragadtva az erős légvonal által, mely ugy bömbölt, ugy üvöltött a szék kemény csúvelben, mintha valami örülné, avagy haragudnék ottan belül. Az egész percsomóak még csak hamva sem maradt ott; minden eltűnt, csupán a kemény borítékot a haldozott összezugorodva a parázs között, fekete felszínén végigjártak csavargó vonalakban a kérsz tüstégek, amik hatottalkat keresik.

Milyen könnyebbült szívvel sóhajtottak fel mindhárman — Nincsen többé!

Zoltán örömtől ragyogó arccal fordult öreg jószágigazgatójához.

— Megírhatja Ön Szentirmay grófnak, hogy látta ez iratokat hamuvá égni.

— Még szebben hangzanék ér nagyságod szájából reá nézve, — szolt az öreg. — Most már semmi sem gátolja, hogy őt meglátogassa, ők bizonyára nagyon fogadják örülni, ha Kárpáthy Zoltán ismét családjuk tagjává fogadjatnak.

Allatárak:

GOBOLY:			
Good (36)	10.00	10	
Fair to good	9.00	9	
Medium (közepes)	8.25	8	
Common (alacsony)	7.00	8	
VAGÓ NOVEND. MARHA:			
Good (36)	9.25	9	
Fair to good	8.00	9	
VAGÓ MARHA:			
Good (36)	7.75	8	
Fair to good	6.50	7	
Medium (közepes)	6.75	7	
Canners and cutters	4.00	7	
ESZŐBIKA:			
Good (36)	5.50	6	
Common (alacsony)	5.00	6	
ÖKOR:			
Good (36)	6.00	6	
Medium (közepes)	5.50	6	
BORJU:			
Good (36)	12.00	12	
Medium (közepes)	10.00	12	
Common (alacsony)	6.50	12	
FORMÁS:			
Select bacon	13.25	12	
Choice hams	12.75	12	
Heavy	12.25	12	
Extra heavy	10.75	12	
Shop hogs	12.50	12	
Lights and feeders	16.00	12	
Roughs	7.00	12	
No. 1 (Koca)	9.50	12	
No. 2 (Koca)	8.50	12	
BARMILYEN:			
Good (36)	10.50	12	
Common (alacsony)	8.00	12	
BIRKA:			
Good (36)	5.00	12	
Common (alacsony)	3.00	12	